

**Statsligt
forskningsbudget 2004
("Forskningens Finanslov")**

Februar 2004

Indhold

1. Forskning og udvikling.....	3
2. Samlet opgørelse over de statslige forskningsbevillinger.....	4
3. Ministerfordelte bevillinger til forskning og udvikling fordelt på ministerområder	5
4. Ministerfordelte forskningsbevillinger fordelt efter sektor.....	8
5. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål	10
6. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på program- og basisbevillinger.....	13
7. Beskrivelse af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter	14
§ 6. Udenrigsministeriet.....	15
§ 7. Finansministeriet	17
§ 8. Økonomi- og Erhvervsministeriet.....	18
§ 12. Forsvarsministeriet	20
§ 15. Socialministeriet.....	22
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet	25
§ 17. Beskæftigelsesministeriet	27
§ 18. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration.....	29
§ 19. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling	31
§ 20. Undervisningsministeriet	34
§ 21. Kulturministeriet	37
§ 23. Miljøministeriet.....	39
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	42
§ 28. Trafikministeriet	44
8. Sektorforskningsinstitutioner	47
9. Andre større tilskudspuljer og Andet	49
10. Datamateriale	53
11. Metodiske overvejelser i relation til opgørelsen af det foreløbige og endelige statslige forskningsbudget	53
12. Justeringer.....	54
Bilag 1. Definition af forskning og udvikling.....	55
Bilag 2. Forskningsformål.....	57

1. Forskning og udvikling¹

Det er vigtigt at sikre klarhed og stabilitet om de økonomiske rammer for forskningen² fremover. Dette er opnået med finansloven for 2004, hvor forskningsområdet i perioden 2004 til 2007 tilføres i alt godt 4 mia. kr.³

De nye statslige forskningsbevillinger fordeler sig med 3,1 mia. kr. til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, 0,6 mia. kr. til en ny reserve og godt 0,3 mia. kr. til øvrige nye initiativer, jf. tabel 1.1.

Tabel 1.1. Nye forskningsinitiativer på finansloven for 2004, mio. kr. i 2004-priser.

	2004	2005	2006	2007	I alt
Ekstra bevillinger til Videnskabsministeriet	0	50	1.525	1.525	3.100
Ny reserve til forskning og udvikling	0	0	100	500	600
Samspilshandlingsplanen	47	59	59	34	199
Velfærdsforskning	25	25	25	25	100
Velfærdskommission	7	6	-	-	13
Forskning i solaktivitet og klima	3	3	3	3	12
Indre danske konflikter under Den Kolde Krig	2	2	-	-	4
I alt	84	145	1.712	2.087	4.028

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Med *Samspilshandlingsplanen* skal der skabes nye og forbedrede rammer for samspillet mellem erhvervsliv og videninstitutioner om forskning og innovation. Der afsættes i perioden 2004 til 2007 i alt 275 mio. kr., hvoraf de 199 mio. kr. anvendes til forskningsaktiviteter.

Formålet med *velfærdsforskningsprogrammet* er at sætte fokus på, hvordan effekterne af den sociale og beskæftigelsesmæssige indsats kan forøges, og hvordan selve udførelsen af det sociale arbejde kan forbedres. Der afsættes i alt 100 mio. kr. i perioden 2004 til 2007.

Som opfølgning på det supplerende regeringsgrundlag *Vækst, Velfærd, Fornyelse II* har regeringen nedsat *Velfærdskommissionen*, der blandt andet skal beskrive og analysere forskellige muligheder for at finansiere velfærden fremover. Kommissionen skal fremlægge konkrete forslag til reformer, der kan øge arbejdsudbuddet og beskæftigelsen. Finanslovsaftalen indebærer, at der til kommissionens arbejde afsættes knap 18 mio. kr. i 2004 og 14 mio. kr. i 2005, hvoraf 40 pct. svarende til 13 mio. kr. forventes at blive anvendt på forskning.

¹ Følgende opgørelse vedrører alene de statslige *forsknings-* og *udviklingsbevillinger* og inkluderer således ikke *innovationsbevillinger* derudover.

² For en definition af forskning og udvikling henvises til bilag 1.

³ Alle kronebeløb i denne publikation er angivet i 2004-priser.

Finanslovsaftalen indebærer desuden, at der afsættes 3 mio. kr. årligt i perioden 2004 til 2007 til Dansk Rumforskningsinstitut til øget forskning i sammenhængen mellem solaktivitet og klima.

Endelig afsættes der 2 mio. kr. i henholdsvis 2004 og 2005 til styrkelse af forskningen i *de indre danske konflikter under Den Kolde Krig*. Bevillingen afsættes til Syddansk Universitet.

2. Samlet opgørelse over de statslige forskningsbevillinger

På baggrund af de nye forskningsinitiativer⁴, justeringer som følge af ministeriernes ændringsforslag til finanslovsforslaget for 2004 samt en kvalitetskontrol af datagrundlaget⁵ er der udarbejdet en ny og endelig opgørelse af det statslige forskningsbudget for 2004, *jf. tabel 2.1*.

Tabel 2.1. Endelig opgørelse over det statslige forskningsbudget for 2004, 2002-2007, mio. kr. i 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	I alt
Eksisterende ministerfordelte bevillinger ¹	9.399	9.496	9.368	9.095	7.493	7.405	
Anlæg	60	59	88	10	15	15	247
Ekstra bevillinger under Videnskabsministeriet	-	-	0	50	1.525	1.525	3.100
Nye initiativer ²	-	-	84	95	87	62	328
Ny reserve til forskning og udvikling ³	-	-	0	0	100	500	600
Eksisterende forskningsreserve ⁴	-	-	0	220	300	0	520
I alt	9.459	9.555	9.540	9.470	9.520	9.507	

- 1) Bevillingen til Den Europæiske Rumorganisation ESA på i alt 265,8 mio. kr. i 2002 og 280,4 mio. kr. i 2005 antages at fordele sig med 88,6 mio. kr. årligt i 2002-2004 og med 93,5 mio. kr. årligt fra 2005-2007.
- 2) Vedrører Samspilhandlingsplanen, Velfærdsforskning, Velfærdskommissionen, forskning i indre danske konflikter under Den Kolde Krig samt forskning i sammenhængen mellem sol-aktivitet og klima.
- 3) Den nye reserve er nye midler på finansloven for 2004, som søges udmøntet og finansieret i forbindelse med finanslovforhandlingerne for 2005.
- 4) Reserven vedrører den ikke udmøntede forskningsreserve på finansloven for 2003, *jf. Aftaler om Finansloven for 2003*, november 2002. Reserven søges udmøntet og finansieret i forbindelse med finanslovforhandlingerne for 2005.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Af tabel 2.1 fremgår det, at de justeringer, der har fundet sted siden fremlæggelsen af forslag til finanslov for 2004 ikke har ændret ved, at de nye afsatte bevillinger til forskning og udvikling sikrer et stabilt bevillingsniveau omkring 9,5 mia. kr. årligt frem til 2007.

Indsatsen, som følger af forskningsreserverne, skal ses i forlængelse af vækststrategien *Vækst med vilje* og videnstrategien *Viden i vækst*. Midlerne skal understøtte reformerne af universiteter, sektorforskningen og forsknings-

⁴ Dog eksklusiv Nordsøfonden for højteknologisk udvikling.

⁵ Jf. afsnittet om justeringer.

rådssystemet og anvendes til nye initiativer, der kan styrke det danske viden-system.

I det følgende belyses de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger ud fra forskellige aspekter. Først ses på bevillingerne til forskning og udvikling fordelt på ministerområder, derefter på hovedsektorer efterfulgt af forskningsformål, program- og basisbevillinger samt en beskrivelse af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter. Rapporten afsluttes med en beskrivelse af bevillingerne til forskning og udvikling fordelt på sektorforskningsinstitutioner, andre forskningsinstitutioner, større tilskudspuljer og andre tilskudspuljer.

3. Ministerfordelte bevillinger til forskning og udvikling fordelt på ministerområder

Med ca. 7 mia. kr. årligt afsat til forskning på finansloven for 2004 er Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling det ministerium, der har flest aktiviteter inden for forskning og udvikling. Fødevarerministeriet placerer sig som nummer to med godt ½ mia. kr. årligt, *jf. tabel 3.1.*

Tabel 3.1. Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt på ansvarsområder, 2002-2007, mio. kr. i 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Udenrigsministeriet	302	195	172	172	172	172
Finansministeriet	3	3	9	8	2	2
Økonomi- og Erhvervsministeriet	121	179	195	137	127	127
Forsvarsministeriet	71	71	80	75	75	75
Socialministeriet	97	109	127	74	66	65
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	66	58	62	60	59	58
Beskæftigelsesministeriet	176	162	128	121	113	85
Integrationsministeriet	18	19	7	6	5	2
Videnskabsministeriet ¹	6.544	6.931	7.074	7.090	6.984	6.936
Undervisningsministeriet	404	362	311	265	288	288
Kulturministeriet	489	455	484	454	442	436
Miljøministeriet	352	272	202	185	178	172
Fødevarerministeriet	704	657	572	541	550	530
Trafikministeriet	113	84	117	61	60	60
Forskningsreserve	-	-	-	220	400	500
I alt	9.459	9.555	9.540	9.470	9.520	9.507

1) Ordningen vedr. skattefradrag på 150 pct. for forskning, der indebærer et offentligt provenutab på 25 mio. kr. i 2002 til 2006, er inkluderet under Videnskabsministeriet.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

En række ministerier har en lettere faldende profil i de planlagte forsknings- og udviklingsbevillinger fra 2004 til 2007, *jf. tabel 3.1.* I praksis vil udviklingen ikke nødvendigvis blive faldende, da bevillingerne skal ses i relation til, at der i perioden 2005 til 2007 er afsat udmøntede forskningsreserver på i alt 1.120 mio. kr.

Disse reserver sikrer, at der samlet set vil være en stabil udvikling i forsknings- og udviklingsaktiviteterne.

Størstedelen af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger er som nævnt koncentreret under nogle få ministerier. I 2004 er det forventningen, at ca. 74 pct. af de samlede forsknings- og udviklingsbevillinger vil afholdes i regi af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, mens Fødevarer-, Kultur- og Undervisningsministeriet tilsammen vil afholde ca. 14 pct. af de samlede udgifter til forskning og udvikling, jf. tabel 3.2.

Tabel 3.2. Udvalgte ministeriers forsknings- og udviklingsandele af den samlede forsknings- og udviklingsindsats, 2002-2007, pct.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Videnskabsministeriet	69,2	73,3	74,8	75,0	73,8	73,3
Fødevarerministeriet	7,4	6,9	6,0	5,7	5,8	5,6
Kulturministeriet	5,2	4,8	5,1	4,8	4,7	4,6
Undervisningsministeriet	4,3	3,8	3,3	2,8	3,0	3,0
Øvrige	13,9	12,2	11,6	9,5	9,1	8,7
Forskningsreserve	0,0	0,0	0,0	2,3	4,2	5,3
I alt	100	100	100	100	100	100

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

De øvrige 14 ministerier vil i 2004 afholde ca. 12 pct. af de statslige forsknings- og udviklingsudgifter, hvoraf fire ministerier (Justitsministeriet, Kirkeministeriet, Skatteministeriet og Statsministeriet) opgiver slet ikke at have eller forventes at få udgifter til forskning og udvikling.

Tabel 3.2 viser overordnet set, at der frem til 2005 er planlagt en stigende bevillingsprofil under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Stigningen skyldes primært, at regeringen har ønsket at styrke såvel de frie forskningsrådsmidler som den frie forskning, som finder sted på universiteterne, der hører under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Derudover afspejler stigningen, at der under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er afsat udmøntede reserver til strategisk forskning og innovation samt reserver vedrørende UMTS. Det procentvise fald i 2006 og 2007 er ikke et udtryk for en relativ nedprioritering, men skyldes, at de udmøntede forskningsreserver endnu ikke er blevet fordelt på ministerområder.

Tabel 3.3. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt på ministerområder og hovedsektorer, 2004, mio. kr. i 2004-priser.

	Univer- siteter ¹	Sektor- forsk- ning ²	Forsk- nings- råd ³	Interna- tionale aktivite- ter ⁴	Andre større til- skudspu- ljer ⁵	Andre forsk- ning- institu- tioner ⁶	Andet ⁷	I alt
Udenrigsministeriet	0	21	0	142	0	9	0	172
Finansministeriet	0	0	0	0	0	8	1	9
Økonomi- og Erhvervsministeriet	0	40	0	54	60	10	32	195
Forsvarsministeriet	0	65	0	15	0	0	0	80
Socialministeriet	0	47	0	0	32	0	48	127
Indenrigs- og Sundhedsministeriet	0	39	0	8	0	0	16	62
Beskæftigelsesministeriet	0	53	1	0	27	1	46	128
Integrationsministeriet	0	0	0	0	0	0	7	7
Videnskabsministeriet	4.584	259	1.230	297	627	13	65	7.074
Undervisningsministeriet	95	0	0	0	84	5	127	311
Kulturministeriet	77	0	0	0	0	407	0	484
Miljøministeriet	0	163	0	0	0	0	40	202
Fødevarerministeriet	0	336	0	12	214	0	10	572
Trafikministeriet	0	9	0	0	23	13	73	117
Reserver	0	0	0	0	0	0	0	0
I alt	4.756	1.031	1.231	527	1.066	465	464	9.540

- 1) *Universiteter m.v.* omfatter universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter og ph.d.-bevillinger.
- 2) *Sektorforskningsinstitutionerne* er primært institutioner, som hører under sektorforskningsloven og omfatter eksempelvis Danmarks Veterinærinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser og Arbejds miljøinstituttet. Sektorforskningsinstitutioner er hovedsagelig knyttet til Miljøministeriet og Fødevarerministeriet.
- 3) *Forskningsrådene* omfatter bl.a. Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd.
- 4) *Internationale aktiviteter* dækker over bevillinger med relation til udlandet, og der indgår både institutioner og tilskud, herunder Danmarks bidrag til internationale forskningssamarbejder.
- 5) *Andre større tilskudspuljer* omfatter tilskudspuljer, der er større end 25 mio. kr. I opgørelsen er inkluderet Videnskabsministeriets UMTS-reserve og reserve til strategisk forskning og innovation.
- 6) *Andre forskningsinstitutioner* omfatter forskningsudførende institutioner, som hverken hører under sektorforskningsloven eller universitetsloven, og som ikke har undervisningsforpligtelser. Kategorien omfatter blandt andet en række sektorforskningslignende institutioner samt nogle arkiver, biblioteker og museer.
- 7) *Andet* omfatter en række øvrige forskningsbevillinger på finansloven.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Tabel 3.3 viser, at forsknings- og udviklingsbevillinger under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er koncentreret om universitets- og forskningsrådsområderne samt en række større tilskudspuljer. Bevillingerne til sektorforskning gives bredt blandt ministerierne, de fleste sektorforskningsinstitutioner findes dog under Fødevarerministeriet og Miljøministeriet. Tabellen viser derudover, at bevillingerne til internationale forskningsaktiviteter er koncentreret i Udenrigsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. Bevillinger til andre forskningsinstitutioner er koncentreret i Kulturministeriet og vedrører primært biblioteker og museer.

4. Ministerfordelte forskningsbevillinger fordelt efter sektor

Tabel 4.1 viser de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger opdelt på hovedsektorer, som blandt andet omfatter universiteter, sektorforskningsinstitutioner, forskningsrådene og internationale aktiviteter.

Tabel 4.1. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt på hovedsektorer, 2002-2007, mio. kr. i 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Universiteter m.v. ¹	4.242	4.579	4.756	4.866	4.611	4.597
Sektorforskningsinstitutioner ²	1.280	1.163	1.031	946	933	913
Forskningsrådene ³	1.041	1.081	1.231	1.134	865	864
Internationale aktiviteter ⁴	616	575	527	475	477	476
Andre større tilskudspuljer ⁵	1.187	1.354	1.067	1.053	1.493	1.419
Andre forskningsinstitutioner ⁶	471	427	465	439	420	416
Andet ⁷	623	377	464	338	322	322
Reserver	-	-	-	220	400	500
I alt	9.459	9.555	9.540	9.470	9.520	9.507

1) *Universiteter m.v.* omfatter universitetslovsinstitutioner, andre højere læreanstalter og ph.d.-bevillinger.

2) *Sektorforskningsinstitutionerne* er primært institutioner, som hører under sektorforskningsloven og omfatter eksempelvis Danmarks Veterinærinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser og Arbejds miljøinstituttet. Sektorforskningsinstitutioner er hovedsagelig knyttet til Miljøministeriet og Fødevareministeriet.

3) *Forskningsrådene* omfatter bl.a. Det Strategiske Forskningsråd og Det Frie Forskningsråd.

4) *Internationale aktiviteter* dækker over bevillinger med relation til udlandet, og der indgår både institutioner og tilskud, herunder Danmarks bidrag til internationale forskningssamarbejder.

5) *Andre større tilskudspuljer* omfatter tilskudspuljer, der er større end 25 mio. kr. I opgørelsen er inkluderet Videnskabsministeriets UMTS-reserve og reserve til strategisk forskning og innovation.

6) *Andre forskningsinstitutioner* omfatter forskningsudførende institutioner, som hverken hører under sektorforskningsloven eller universitetsloven, og som ikke har undervisningsforpligtelser. Kategorien omfatter blandt andet en række sektorforskningslignende institutioner samt nogle arkiver, biblioteker og museer.

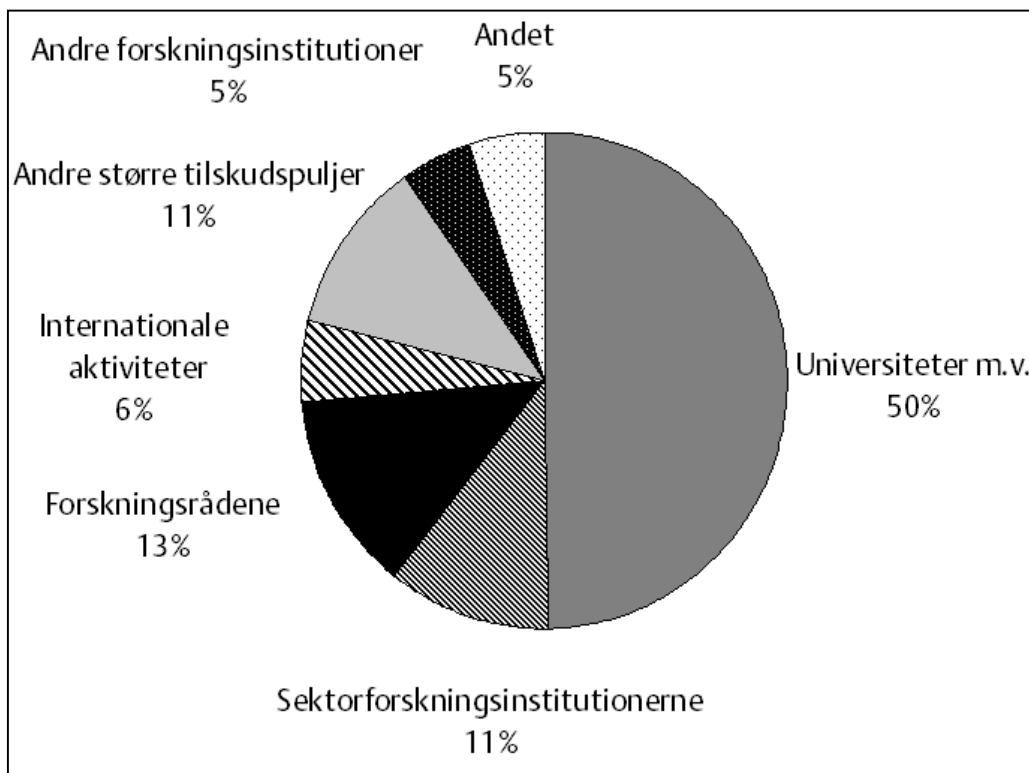
7) *Andet* omfatter en række øvrige forskningsbevillinger på finansloven.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Forsknings- og udviklingsaktiviteterne fordelt på sektorforskningsinstitutioner og andre forskningsinstitutioner er angivet i tabel 8.1 og 8.2. Andre større tilskudspuljer og andet er underopdelt i tabel 9.1 og 9.2.

Af figur 4.1 herunder fremgår en procentvis fremstilling af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer i 2004.

Figur 4.1. De statslige forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 2004, pct.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Bevillingerne til universiteterne er i forbindelse med aftalen om universitetsloven fra 2003 blevet opprioriteret. Aftalen indebar, at der blev afsat ca. 1 mia. kr. i perioden 2003 til 2005 primært til initiativer inden for forskning, men også til en ny ledelsesstruktur og vejledning. Det betyder, at ca. 50 pct. af de statslige bevillinger til forskning og udvikling i 2004 tilfalder universiteterne.

De faldende bevillinger til sektorforskningsinstitutionerne skal blandt andet ses i lyset af den gennemførte sektorforskningsreform, hvor fem sektorforskningsinstitutioner blev overført til universitetssektoren med tilhørende forskningsaktiviteter for ca. 85 mio. kr. årligt. Sektorforskningsinstitutioner, som i 2004 anvender ca. 11 pct. af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger, beskrives nærmere i afsnit 8.

Forskningsrådene får i 2004 tildelt ca. 13 pct. af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger, hvilket er en betydelig stigning i forhold til 2002 og 2003. Primært på grund af udløbet af en række strategiske satsninger er bevillingsprofilen i de efterfølgende år faldende, *jf. tabel 4.1*. Faldet må imidlertid ses i sammenhæng med reserven til strategisk forskning og innovation under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling samt den udmøntede forskningsreserve.

Bevillingerne til internationale forsknings- og udviklingsaktiviteter udgør ca. 6 pct. af de samlede statslige forsknings- og udviklingsbevillinger. Bevillingerne dækker primært Danmarks bidrag til en række internationale forskningssamarbejder placeret under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling samt Udenrigsministeriets bevillinger til forsknings- og udviklingsaktiviteter under den bilaterale og multilaterale udviklingsbistand.

Andre forskningsinstitutioner omfatter ca. 450 mio. kr. svarende til 5 pct. af de samlede statslige forsknings- og udviklingsbevillinger i 2004. Området beskrives nærmere i afsnit 8.

5. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål

Af tabel 5.1 fremgår de statslige bevillinger fordelt på 16 forskellige forskningsformål.⁶ Opdelingen følger de såkaldte NORFORSK-kategorier, der er vedtaget i Nordisk Råd. De første 13 kategorier samt kategorierne vedrørende rumforskning og forsvar omfatter typisk anvendt forskning og udviklingsarbejde, mens kategorien almen videnskabelig udvikling udgøres af grundforskning samt en restmængde af forsknings- og udviklingsbevillinger, der ikke kan indplaceres under de øvrige kategorier.

Tabel 5.1. Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) fordelt efter forskningsformål, mio. kr. i 2004-priser.

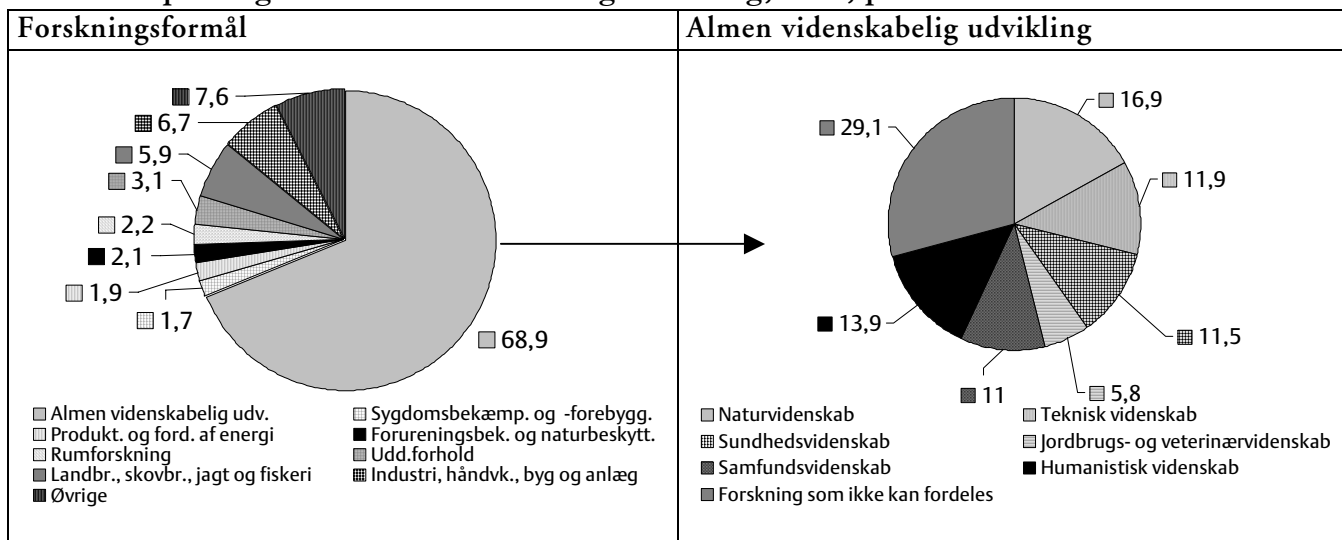
	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri	713	673	562	565	581	565
Industri, håndværk, bygge og anlæg	725	736	638	574	412	411
Produktion og fordeling af energi	131	142	185	184	142	141
Transport og telekommunikation	101	65	101	48	45	45
Boligforhold og fysisk planlægning	46	56	37	33	33	33
Forureningsbek. og naturbeskyttelse	245	197	201	188	184	177
Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	176	161	161	130	113	113
Sociale forhold	92	106	118	67	59	56
Kultur, massemedier og fritid	152	113	95	91	85	83
Uddannelsesforhold	424	371	292	242	256	250
Arbejdsbetingelser	100	149	114	107	98	70
Økonomisk planl. og off. forvaltning	113	52	53	52	41	41
Udforskning og udnyttelse af jorden	107	82	73	65	63	62
Almen videnskabelig udvikling	6.036	6.310	6.570	6.620	6.725	6.678
Rumforskning	223	211	207	210	210	210
Forsvar	74	132	134	75	75	75
Reserve	-	-	-	220	400	500
I alt	9.459	9.555	9.540	9.470	9.520	9.507

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

⁶ For en nærmere beskrivelse af de 16 forskellige forskningsformål henvises til bilag 2.

Af figur 5.1 herunder fremgår en procentvis fremstilling af de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger i 2004 fordelt på forskningsformål (venstre figur), samt en underopdeling af almen videnskabelig udvikling (højre figur).

Figur 5.1. De statslige forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på forskningsformål samt en underopdeling af almen videnskabelig udvikling, 2004, pct.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

I forhold til den gennemsnitlige fordeling af offentlige⁷ forsknings- og udviklingsbevillinger i EU-landene adskiller Danmark sig ved at anvende en relativ mindre andel af de samlede forskningsbevillinger på sundheds- og forsvarsområderne, mens der på samfunds- og landbrugsområderne anvendes en større andel.

På forsvarsområdet anvender Danmark således normalt i omegnen af 0,6 pct. af de offentlige forsknings- og udviklingsbevillinger (dog 1,2 pct. i 2004 og 2005 som følge af Danmarks deltagelse i Joint Strike Fighter-projektet), hvilket skal sammenlignes med et EU-gennemsnit på 15,5 pct. i 2001. Til gengæld anvendte Danmark på landbrugsområdet ca. fire gange så meget som EU-gennemsnittet, og på samfundsområdet over tre gange så meget.⁸

På nær forsvarsområdet, energiområdet og almen videnskabelig udvikling er bevillingerne under de enkelte formål faldende. Denne udvikling skal dog ses i lyset af, at den udmøntede forskningsreserve endnu ikke er fordelt på formål.

⁷ Der gøres opmærksom på, at tabel 5.1 og kapitlet i øvrigt vedrører de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger, mens sammenligningen med de øvrige EU-lande vedrører de samlede offentlige forsknings- og udviklingsbevillinger.

⁸ Oplysningerne vedr. de offentlige forskningsaktiviteter er baseret på tal fra 2001. Kilde: Offentligt forskningsbudget 2003, Analyseinstitut for Forskning.

I 2004 anvendes 69 pct. af de samlede bevillinger på formålet almen videnskabelig udvikling, som hovedsageligt vedrører universiteternes basisforskningsbevillinger og forskningsrådenes bevillinger. Almen videnskabelig udvikling kan underopdeles i naturvidenskab, teknisk videnskab, sundhedsvidenskab, jordbrugs- og veterinærvidenskab, samfundsvidenskab og humanistisk videnskab, jf. figur 5.1 og tabel 5.2.

Tabel 5.2. Forsknings- og udviklingsbevillinger (anlæg, drift og tilskud) vedr. almen videnskabelig udvikling, 2002-2007, mio. kr. i 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Naturvidenskab	1.121	1.272	1.109	1.123	985	966
Teknisk videnskab	915	901	780	813	761	746
Sundhedsvidenskab	787	878	755	771	700	683
Jordbrugs- og veterinærvidenskab	380	407	378	390	369	359
Samfundsvidenskab	735	785	724	732	666	653
Humanistisk videnskab	879	929	910	895	821	804
Forskning som ikke kan fordeles	1.219	1.138	1.915	1.896	2.423	2.467
I alt	6.036	6.310	6.570	6.620	6.725	6.678

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

I tabel 5.3 herunder fremgår de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål og hovedsektor.

Tabel 5.3. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter forskningsformål og hovedsektor, 2004, mio. kr. i 2004-priser.

	Universiteter m.v	Sektorforskningsinstitutioner	Forskningsrådene	Internationale aktiviteter	Andre større tilskudspuljer	Andre forskningsinstitutioner	Andet	I alt
Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri	-	299	-	74	151	-	38	562
Industri, håndværk, bygge og anlæg	11	47	-	2	566	-	12	638
Produktion og fordeling af energi	-	80	45	-	60	-	-	185
Transport og telekommunikation	-	11	-	0	21	-	70	101
Boligforhold og fysisk planlægning	6	23	-	0	-	-	9	37
Forureningsbek. og naturbeskyttelse	-	165	-	1	2	-	33	201
Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse	-	100	18	24	-	-	20	161
Sociale forhold	-	28	-	0	32	-	57	118
Kultur, massemedier og fritid	15	0	-	-	-	80	1	95
Uddannelsesforhold	96	-	-	0	84	5	106	292
Arbejdsbetingelser	-	69	-	-	27	-	19	114
Økonomisk planl. og off. forvaltning	-	4	1	0	-	19	29	53
Udforskning og udnyt. af jorden	-	60	-	-	-	13	0	73
Almen videnskabelig udvikling	4.628	53	1.167	180	124	348	71	6.570
Rumforskning	-	29	-	178	-	-	-	207
Forsvar	-	65	-	69	-	-	-	134
I alt	4.756	1.031	1.231	527	1.067	465	464	9.540

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Tabel 5.3 viser, at bevillingerne til almen videnskabelig udvikling er koncentreret på universiteterne og i forskningsrådene. Kategorien almen videnskabelig udvikling vedrører derudover et større antal forskningsbevillinger, som ikke på forhånd er øremærket til bestemte forskningsformål. For så vidt angår bevillinger til de øvrige forskningsformål er det karakteristisk, at bevillingerne til sektorforskning er fordelt bredt på de fleste forskningsformål. Forskning og udvikling inden for industri, håndværk, bygge og anlæg finansieres primært med større tilskudspuljer til innovation. Bevillingerne til internationale forskningsaktiviteter er udover almen videnskabelig udvikling koncentreret om rumforskning, landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri samt forsvar.

6. Forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på program- og basisbevillinger

Af tabel 6.1 fremgår de statslige bevillinger fordelt på program- og basisbevillinger. *Basismidler* er forskningsbevillinger, som går til løbende gennemførelse af institutionernes grundlæggende forskningsaktiviteter. Dermed udgør basisbevillinger grundstammen i de ressourcer, som universiteter og andre læresteder samt sektorforskningsinstitutioner og andre forskningsinstitutioner har til rådighed. Bevillinger kategoriseres som *programmidler*, hvis de er knyttet til forskningsprogrammer – herunder forskningsprojekter, hvor bevillingen er tidsbegrænset og gives efter ansøgning. Opdelingen er således

ikke en sondring mellem grundforskningsmidler og andre forskningsmidler. Der er en vis usikkerhed forbundet med opdelingen i basis- og programmidler, da bevillingernes placering i de to kategorier er skønsmæssigt fordelt af ministerierne. Af hensyn til sammenlignelighed med tidligere opgørelser indgår anlægsbevillinger ikke i opgørelsen.

Tabel 6.1. Drifts- og tilskudsbevillinger fordelt på basis- og programmidler 1995-2004, mio. kr. i 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Basis	5.282	5.380	5.496	5.858	5.809	5.361	5.493	6.276	6.444	6.609
Program	2.971	3.627	3.556	3.684	3.645	3.867	3.754	3.124	3.052	2.844
I alt	8.426	9.197	9.242	9.743	9.653	9.421	9.441	9.399	9.496	9.452

Note: Anlægsbevillinger indgår ikke i tabellen.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Udviklingen i fordelingen mellem basis- og programbevillinger er noget svingende. Fra 2001 stiger andelen af basismidler, hvilket blandt andet skal ses i sammenhæng med prioriteringen af universiteternes basisbevillinger til forskning i 2003 og 2004.

7. Beskrivelse af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter⁹

I de nedenstående opgørelser indgår ikke de udmøntede forskningsreserver på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Den følgende gennemgang af ministeriernes forsknings- og udviklingsaktiviteter er struktureret således, at hvert ministerium gennemgås separat. For hvert ministerium opgøres de samlede forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt efter hovedsektor og aktivitetsområder. Herefter gives der på hovedkontoniveau eksempler på forsknings- og udviklingsaktiviteter inden for hvert aktivitetsområde. For Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling ses ikke på hovedkonti, men på hovedområder, da en gennemgang på hovedkontoniveau ville blive for omfattende.

⁹ I den følgende gennemgang af de ministerfordelte forsknings- og udviklingsbevillinger gøres der opmærksom på, at der er databrud ved opgørelsen i 2000 og igen i 2002. Databruddene er fremhævet med stiplede linjer. Det første brud i tidsserien mellem 1999 og 2000 skyldes en detaljeret gennemgang af finanslovens konti mht. placering på ministerier, sektorer og formål. Kombineret med en aktiv søgning efter institutioner og konti, som ikke indgik i det tidligere grundlag for forskningsbudgetterne, betød dette, at der blev foretaget en række omrokeringer og ændringer (jf. Offentligt forskningsbudget 2003, Analyseinstitut for Forskning). Databruddet i 2002 opstod som følge af, at Finansministeriet i forbindelse med overtagelsen af opgaven med at opgøre de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger har valgt at foretage visse ændringer i opgørelsesmetoden, jf. Budgetoversigt 3, december 2003.

§ 6. Udenrigsministeriet

Af tabel 7.1 fremgår Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.1. Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002 ¹⁾	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	23,8	24,6	26,0	26,4	36,4	36,8	41,5	50,6	30,7	21,3	21,3	21,3	21,3
Internationale aktiviteter	144,2	142,7	271,7	248,4	235,0	287,9	272,2	251,2	164,1	142,4	142,4	142,4	142,4
Andre større tilskudspuljer	54,4	56,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre forskningsinstitutioner	0,0	0,0	0,0	0,0	12,5	12,1	17,9	0,0	0,0	8,5	8,5	8,5	8,5
Udenrigsministeriet i alt	222,4	223,3	297,7	274,9	283,9	336,8	331,5	301,8	194,8	172,2	172,2	172,2	172,2
Indeks (2004=100)	129,2	129,7	172,9	159,6	164,9	195,6	192,5	175,3	113,1	100	100,0	100,0	100,0

1) For Udenrigsministeriets vedkommende har der været et ekstra databrud mellem opgørelsen for 2002 og 2003, idet man fra og med 2003 har søgt at gøre opgørelsen endnu mere præcis.

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.2 fremgår Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.2. Udenrigsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002 ¹⁾	2003	2004	2005	2006	2007
6.11 Udenrigstjenesten	31,8	30,7	21,3	21,3	21,3	21,3
6.22 Øvrige internationale organisationer	3,2	2,8	2,3	2,3	2,3	2,3
6.32 Bilateral bistand	61,8	0,0	8,5	8,5	8,5	8,5
6.35 Forsknings- og oplysningsvirksomhed	205	161,3	140,1	140,1	140,1	140,1
I alt	301,8	194,8	172,2	172,2	172,2	172,2

1) For Udenrigsministeriets vedkommende har der været et ekstra databrud mellem opgørelsen for 2002 og 2003, idet man fra og med 2003 har søgt at gøre opgørelserne endnu mere præcise.

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Udenrigsministeriet har forsknings- og udviklingsbevillinger på det udenrigs- og udviklingspolitiske område. Som følge af fokusering og effektivisering af udviklingsbistanden vil bevillingerne til udviklingsforskning under hovedkonto 6.35.02 International udviklingsforskning fra 2003 til 2004 blive reduceret med 13,6 mio. kr., *jf. nedenfor*, og der vil blive indført resultatkontrakter i forhold til de institutioner, der modtager faste tilskud. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 og frem til 2007 172,2 mio. kr.

Udenrigsministeriets forsknings- og udgiftsbevillinger fordeler sig på tre hovedområder: 6.1 Udenrigstjenesten, 6.2 Internationale organisationer og 6.3 Bistand til udviklingslandene.

6.11.13 Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder

Bevillingen går til centrets forsknings- og analysevirksomhed inden for europæisk politik, internationale juridiske, politiske og økonomiske relationer, forsvar, fred og sikkerhed, ulighed og udvikling, årsager til og bekæmpelse af fattigdom, voldelige konflikter, folkedrab og politiske massedrab, holocaust samt menneskerettigheder i ind- og udland. Der afsættes i 2004 21,3 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 9,4 mio. kr.

6.22.03 Øvrige organisationer

Over denne konto finansieres det danske bidrag til NATO's forskningsprogram. Der afsættes i 2004 2,3 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 0,5 mio. kr.

6.32.09 Rehabiliterings- og Forskningscentret for Torturofre

Bevillingen anvendes til forskning i behandling af torturofre og bekæmpelse af tortur. Der afsættes i 2004 8,5 mio. kr. til forskning og udvikling. I 2003 var et tilsvarende beløb afsat på konto 6.33.05.20. Kontoen er blevet flyttet i finansloven for 2004.

6.35.01(.10) Projekter i Danmark

Over kontoen finansieres driftstilskud til forskning, uddannelse og kapacitetsopbygning på den selvejende institution Dansk Bilharziose Laboratorium. Desuden ydes tilskud til de forsknings-, uddannelses- og udviklingsaktiviteter, der hidtil er blevet gennemført af Frøpatologisk Institut for Udviklingslandene og Danidas Skovfrøcenter, men som fra 2004 er fagligt og organisatorisk integreret i den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole. Der afsættes i 2004 24,5 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 4,3 mio. kr.

6.35.01(.11) Forskningsvirksomhed

Bevillingen udmøntes i form af tilskud til forskningsprojekter vedrørende udviklingsspørgsmål udført af enkeltforskere og forskningsinstitutioner i Danmark samt tilskud til at opbygge udviklingslandenes egen forskningskapacitet. Støtten til kapacitetsopbygning ydes til samarbejdsprojekter mellem forskningsmiljøer i udviklingslandene og danske forskningsinstitutioner og til uddannelse af forskere i udviklingslandene. Tilskud søges i konkurrence og tiltrædes af Forskningsrådet for Udviklingsforskning. Der afsættes i 2004 47,6 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 3,3 mio. kr.

6.35.02 International udviklingsforskning

Midlerne går dels som basisbevillinger til internationale institutioner med forskning som hovedopgave, dels til særlige forskningsprogrammer i de pågældende institutioner. Støtten går primært til forskningscentre organiseret i CGIAR, Den konsultative gruppe for international Landbrugsforskning, men også et antal institutioner, der beskæftiger sig med ulandsforskning in-

den for sundheds- og samfundsvidenskab, modtager støtte. Der afsættes i 2004 68 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 13,6 mio. kr.

§ 7. Finansministeriet

Af tabel 7.3 fremgår Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.3. Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Andre forskningsinstitutioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	8,0	6,7	1,0	1,0
Andet	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
Finansministeriet i alt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,7	2,6	9,3	8,0	2,3	2,3
Indeks (2004=100)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	29,0	28,0	100,0	86,0	24,7	24,7

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.4 fremgår Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.4. Finansministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
7.11 Centralstyrelsen	2,7	2,6	9,3	8,0	2,3	2,3
I alt	2,7	2,6	9,3	8,0	2,3	2,3

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Finansministeriets forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrører i 2004 og 2005 Velfærdskommissionen samt DREAM-gruppens løbende forsknings- og udviklingsaktiviteter. Årsagen til væksten på 6,7 mio. kr. fra 2003 til 2004 skyldes udelukkende bevillingerne til Velfærdskommissionen, *jf. nedenfor*.

I 2006 og 2007, hvor Velfærdskommissionen ikke længere får bevillinger, udgør forsknings- og udviklingsbevillingerne under Finansministeriet 2,3 mio. kr.

7.11.08 DREAM-gruppen

DREAM-gruppens opgaver er at udvikle og vedligeholde Danish Rational Economic Agent Model. DREAM-gruppen blev med virkning fra 2002 flyttet fra Danmarks Statistik til en placering som uafhængig institution i Finansministeriet med finansieringsbidrag fra Finansministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet. De to ministerier har lige adgang til at trække på gruppens ressourcer, men DREAM-gruppen er rent teknisk indbudgetteret

under Finansministeriets Departement. Der afsættes i 2004 1 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 0,3 mio. kr.

7.11.12 Velfærdskommission

Kommissionens opgave er at beskrive og analysere forskellige muligheder for at finansiere velfærden fremover. Kommissionen skal fremlægge konkrete forslag til reformer, der kan øge arbejdsudbuddet og beskæftigelsen. I 2004 og 2005 er der til forsknings- og udviklingsaktiviteter afsat hhv. 7 mio. kr. og 5,7 mio. kr.

§ 8. Økonomi- og Erhvervsministeriet

Af tabel 7.5 fremgår Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.5. Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	39,7	37,8	35,9	36,0	36,0	33,7	51,4	42,5	41,6	40,1	35,9	35,7	35,1
Internationale aktiviteter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	61,3	53,9	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	281,8	286,8	192,4	211,3	213,9	199,7	113,3	32,2	36,2	60,0	60,0	60,0	60,0
Andre forskningsinstitutioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,2	19,4	11,2	10,2	9,7	9,9	9,8	10,0
Andet	60,0	81,6	69,7	83,6	78,4	68,2	73,2	35,1	29,7	31,7	31,2	21,4	21,4
Økonomi- og Erhvervsministeriet i alt	381,5	406,2	298,0	331,0	328,4	321,8	257,3	121,0	179,0	195,4	137,0	126,9	126,5
Indeks (2004=100)	195,2	207,9	152,5	169,4	168,1	164,7	131,7	61,9	91,6	100,0	70,1	64,9	64,7

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.6 fremgår Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.6. Økonomi- og Erhvervsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
8.11 Centralstyrelsen	4,7	3,9	3,3	3,4	3,1	3,1
8.33 Erhvervsfremme m.v.	15,7	73,0	70,5	16,5	6,7	6,7
8.41 Alment boligbyggeri	10,6	10,6	8,0	8,0	8,0	8,0
8.43 Byfornyelse	8,8	7,4	7,1	6,7	6,7	6,7
8.46 Forskning og udv. vedr. byer, boliger og byggeri	42,5	41,6	40,1	35,9	35,7	35,1
8.51 Statistik	6,5	6,3	6,4	6,5	6,7	6,9
8.62 Forskning og udvikling	32,2	36,2	60,0	60,0	60,0	60,0
I alt	121,0	179,0	195,4	137,0	126,9	126,5

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Økonomi- og Erhvervsministeriets bevillinger til forskning og udvikling steg med ca. 50 pct. fra 2002 til 2003. Basisbevillingen forblev ca. 50 mio. kr., mens programbevillingen steg fra 69 mio. kr. til 129 mio. kr. Stigningen skyldes bevillingen til Joint Strike Fighter.

Ministeriets bevillinger stiger fra 2003 til 2004 med ca. 9 pct. Stigningen skyldes øgede programbevillinger på 18 mio. kr., mens basisbevillingerne falder med 2 mio. kr. Stigningen skyldes, at tilskuddet til energiforskning er blevet forhøjet med 24,3 mio. kr. Derimod falder bevillingen til Joint Strike Fighter-projektet med 7,4 mio. kr.

Bevillingerne til forskning og udvikling i 2005 til 2007 er i forhold til 2004 58 mio. kr. lavere i 2005 og 69 mio. kr. lavere i 2006 og 2007. Faldet skyldes, at bevillingen til Joint Strike Fighter-projektet falder bort i 2005 og fremefter. Det yderligere fald fra 2005 til 2006 skyldes, at der som opfølgning på regeringens konkurrenceevnepakke er afsat midler i perioden 2002 til 2005 til statslig medfinansiering af regionale initiativer på erhvervsområdet. Disse bevillinger bortfalder efter 2005. En del af disse midler er gået til forskning og udvikling.

Økonomi- og Erhvervsministeriets bevillinger til forskning og udvikling i 2004 falder hovedsagligt på tre hovedområder: 8.3 Erhvervsfremme og boligforhold, 8.4 Støttet boligbyggeri og byfornyelse og 8.6 Energi.

8.11.11 Det Økonomiske Råd

Det Økonomiske Råd har til opgave at følge landets økonomiske udvikling og belyse de langsigtede udviklingsperspektiver og samspillet mellem økonomi og natur samt at bidrage til at samordne de forskellige økonomiske interesser. Der afsættes i 2004 2 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 0,6 mio. kr.

8.33.01 Erhvervsfremme

Under denne hovedkonto findes bl.a. bevillingen på 53,9 mio. kr. i 2004 til Danmarks deltagelse i udviklingen af det amerikanske jagerfly Joint Strike Fighter. Under hovedkontoen afsættes i 2004 70,5 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 1,5 mio. kr.

8.43.21-22 Udvikling af boliger

Under disse hovedkonti ligger tilskud til udvikling af boliger for særligt udsatte grupper. Disse udgør i 2004 7,1 mio. kr. I forhold til 2003 er der tale om et fald på 0,3 mio. kr.

8.46.01 Statens Byggeforskningsinstitut

Statens Byggeforskningsinstitut forsker i udvikling af byggeriets konkurrenceevne, produktivitet og kvalitet. Der afsættes i 2004 40,1 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 1,5 mio. kr.

8.51.01 Danmarks Statistik

Danmarks Statistik er oprettet ved L 196 1966 (LB 599 2000) som central myndighed for den danske statistik. Loven tilsigter en statistisk belysning, der er uafhængig af særinteresser. Et af hovedformålene er, at forskere kan udføre empirisk samfundsforskning. Der afsættes i 2004 6,4 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 0,1 mio. kr.

8.62.02 Tilskud til energiforskning

Under denne hovedkonto findes Energiforskningsprogrammet, som støtter forskningen med henblik på at understøtte udvikling og demonstration af nye energiformer, bedre og renere energiudnyttelse, energibesparelser og forbedrede energiindvindingsmetoder. Der afsættes i 2004 60 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 23,8 mio. kr.

§ 12. Forsvarsministeriet

Af tabel 7.7 fremgår Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.7. Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	41,1	41,7	43,3	43,6	43,6	41,0	37,1	56,0	55,5	64,5	59,4	59,4	59,4
Internationale aktiviteter	0,0	0,0	0,0	12,6	13,1	14,9	14,5	14,9	15,0	15,2	15,2	15,2	15,2
Andet	11,2	11,0	11,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Forsvarsministeriet i alt	52,4	52,7	55,0	56,2	56,7	56,0	51,6	70,9	70,5	79,7	74,6	74,6	74,6
Indeks (2004=100)	65,7	66,1	69,0	70,5	71,1	70,3	64,7	89,0	88,5	100,0	93,6	93,6	93,6

Note: I tabellen indgår ikke den uudmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.8 fremgår Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.8. Forsvarsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007
12.11	Centralstyrelsen	18,0	18,6	17,6	12,5	12,5	12,5
12.21	Forsvarskommandoen og Hjemmeværnet	38,0	36,9	46,9	46,9	46,9	46,9
12.22	Særlige udgifter vedr. NATO	14,9	15,0	15,2	15,2	15,2	15,2
I alt		70,9	70,5	79,7	74,6	74,6	74,6

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

I perioden 2002 til 2007 planlægges de højeste forsknings- udviklingsaktiviteter i Forsvarsministeriet i 2004. Fra 2004 til 2005 sker der et fald på 5,1 mio. kr., hvorefter forsknings- udviklingsaktiviteterne fastholdes på 74,6 mio. kr. årligt. Faldet på 5,1 mio. kr. skyldes et fald under aktivitetsområdet 12.11 Centralstyrelsen, jf. 12.21.01 Forsvarskommandoen nedenfor.

Forsvarsministeriets bevillinger til forskning og udvikling fordeler sig på hovedområderne: 12.1 Fællesudgifter og 12.2 Militært forsvar.

12.11.01 Departementet

Forsvarsministeriet varetager opgaver vedrørende det samlede danske forsvar og civile funktioner i tilknytning hertil, herunder opgaver i forbindelse med internationale aktiviteter og samarbejdsaktiviteter til støtte for bevarelse eller etablering af fred. Der afsættes i 2004 17,6 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 1 mio. kr.

12.21.01 Forsvarskommandoen

Forsvarsministeriet yder et tilskud til Udenrigsministeriets udgifter til drift af Institut for Internationale Studier (IIS), jf. 06.11.13 Dansk Center for Internationale Studier og Menneskerettigheder. Der er endvidere, jf. aftale af 25. maj 1999 om forsvarets ordning 2000 til 2004, afsat 5,1 mio. kr. årligt til konkrete projekter ved IIS i 2000 til 2004.

Forsvarets Forskningstjeneste bistår forsvarets myndigheder og institutioner m.fl. ved løsning af opgaver af forskningsmæssig karakter. Forsvarets Forskningstjeneste er underlagt Forsvarsakademiet.

Fra 1. januar 2004 er Institut for Militærteknologi og Informatik ved Forsvarsakademiet overført til Forskningstjenesten som en selvstændig uddannelsesafdeling. Forskningstjenestens bevilling er i den forbindelse tilført 10 mio. kr.

Endelig deltager forsvaret i internationale studier, forskning og udviklingsarbejder i regi af The Western European Armaments Group/Organisation (WEAG/WEAO).

Under forsvarskommandoen er der i alt afsat 46,9 mio. kr. til forskning og udvikling i 2004, svarende til en stigning på 10 mio. kr. siden 2003.

12.22.01 Bidrag til NATO's militære driftsbudgetter m.v.

Under kontoen er budgetteret med udgifter til forswarets deltagelse i internationale studier, forskning og udviklingsarbejder i regi af WEAG/WEAO. Der er afsat 15,2 mio. kr. til forskning og udvikling i 2004, hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 0,2 mio. kr.

§ 15. Socialministeriet

Af tabel 7.9 fremgår Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.9. Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	36,9	44,6	42,4	47,0	47,0	50,3	52,5	49,8	48,5	46,8	44,8	38,7	38,1
Andre større tilskudspuljer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,0	32,3	25,0	25,0	25,0
Andet	18,4	11,5	18,1	27,9	34,4	41,7	36,8	47,3	34,3	47,7	4,0	2,0	2,0
Socialministeriet i alt	55,2	56,2	60,4	74,8	81,4	92,0	89,2	97,1	108,8	126,8	73,8	65,7	65,1
Indeks (2004=100)	43,5	44,3	47,6	59,0	64,2	72,6	70,3	76,6	85,8	100,0	58,2	51,8	51,3

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.9 fremgår Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.9. Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
15.11 Centralstyrelsen	3,7	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
15.13 Forsknings- og forsøgsvirksomhed m.v.	51,5	75,5	82,0	67,6	60,5	59,9
15.64 Bistand og pleje for handicappede	8,9	11,3	12,0	5,2	5,2	5,2
15.75 Særligt udsatte grupper	33,0	21,0	31,8	1,0	0,0	0,0
I alt	97,1	108,8	126,8	73,8	65,7	65,1

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Der anvendes i alt 108,8 mio. kr. på forskningsaktiviteter på Socialministeriets område i 2003 og 126,8 mio. kr. i 2004. Ændringen afspejler i vidt omfang, at der med finanslovsaftalen for 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti er afsat 25 mio. kr. årligt i perioden 2004 til 2007 til udvikling af et strategisk forskningsprogram for velfærdsforskning. Den faldende udvikling fra 2004 til 2007 under aktivitetsområde 15.75 Særligt udsatte grupper skyldes, at midlerne fremover bruges til undersøgelser og analyser, hvilket ikke falder ind under forskning.

Den faldende udvikling fra 2005 til 2007 skyldes til dels, at midlerne afsat til forskning i 2004 er ekstraordinært højt, sammenholdt med perioden 1995 til 2001. En anden årsag er, at midlerne til nogle forskningsbevillinger til tidsbegrænsede projekter udløber med udgangen af 2004. Puljen til udsatte grupper er senest tilført midler ved satspuljeforhandlingerne i 1999. Den aktuelle pulje har således indeholdt opsparede midler, som bl.a. skulle bruges til en forstærket indsats på hjemløse-, sindslidende- og stofmisbrugsområdet.

Socialministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig på følgende tre hovedområder: 15.1 Fællesudgifter, 15.6 Bistand og pleje for handicappede og 15.7 Øvrige bistandsordninger.

15.11.01 Departementet

Departementet skal varetage opgaver i forbindelse med Socialministeriets udviklings-, forsknings- og puljemidler, bidrage til formidling af forsknings- og udviklingsresultater, samt varetage udvikling af det sociale informations- og analysesystem og de dertil knyttede analyseprogrammer. Der er til forsknings- og udviklingsaktiviteter i både 2003 og 2004 afsat 1 mio. kr.

15.13.01 Socialforskningsinstituttet

Bevillingen til Socialforskningsinstituttet udgør den største enkeltpost til forskning på Socialministeriets område. Instituttets formål er at belyse sociale forhold, herunder arbejdsmæssige, økonomiske og familiemæssige forhold, samt andre nationale og internationale samfundsforhold og udviklingstræk af betydning for befolkningens levevilkår. Der er til forsknings- og udviklingsaktiviteter i 2004 afsat 40,9 mio. kr., hvilket er 2 mio. kr. mere end i 2003.

15.13.02 Center for Selvmordsforskning

Center for Selvmordsforskning forsker i årsager til selvmord og selvmordsforsøg samt fungerer som videnscenter med henblik på at kunne anvende forskningsresultaterne i indsatsen for at forebygge selvmord. Der er i 2003 og 2004 afsat 1,6 mio. kr. til forsknings- og udviklingsaktiviteter.

15.13.08 Strategisk forskningsprogram for velfærdsforskning

I forlængelse af finanslovsaftalen for 2004 mellem regeringen og Dansk Folkeparti er der afsat 25 mio. kr. årligt i perioden 2004 til 2007 til iværksættelse af anvendelses- og effektorienteret velfærdsforskning på socialområdet, beskæftigelsesområdet, undervisningsområdet og integrationsområdet, herunder til finansiering af forskningsinitiativer i forlængelse af kommuneaftalerne for 2004. Bevillingen udmøntes under medvirken af Det Strategiske Forskningsråd.

15.13.11 Omstillingsinitiativer

Bevillingen anvendes til omstillingsformål, herunder til forskning, således at der kan fokuseres på områder af særlig interesse. Der er afsat 4,2 mio. kr. til forskning og udvikling i 2004, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 2,2 mio. kr.

15.13.23 Rammebeløb til handicappede m.v.

Som led i udmøntningen af satsreguleringspuljen for 1996 blev der afsat et rammebeløb til forsøgs- og udviklingsprojekter for handicappede m.v. Rammebeløbet udmøntes til forsøg med udvikling af modeller for indsatsen over for personer, der pludseligt eller over en kort periode mister hørelsen eller får et alvorligt høretab, til en undersøgelse af bo- og servicebehovet for mennesker med vidtgående handicap, til forlængelse af den statslige finansiering af forsøgsprojektet med videnscentre på handicapområdet m.v. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i hhv. 2003 og 2004 1 mio. kr.

15.13.40 Udvikling af socialt arbejde og brugerinddragelse

Bevillingen på 26 mio. kr. til ”Bedre kvalitet i den sociale indsats gennem målrettet metodeudvikling og formidling” og ”Social lighed og sundhed” bortfalder ved udgangen af 2003.

I 2004 anvendes midlerne under hovedkontoen bl.a. til konkrete initiativer til videreudvikling af brugeres og pårørendes indflydelse på de sociale tilbud. Bevillingen kan endvidere anvendes til centralt initierede undersøgelser, evalueringer, udredninger, metodeudvikling og kvalitetssikring m.v. Bevillingerne til forsknings- og udvikling udgør i 2004 7,3 mio. kr.

15.64.01 John F. Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik

Med virkning fra den 1. januar 2003 fusionerede John F. Kennedy Instituttet med Statens Øjenklinik. Formålet med John F. Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik er bl.a.:

- at yde landsdækkende beredskab i forbindelse med diætbehandling af medfødte sygdomme (PKU og alkaptouri), samt at forbedre diagnostik, behandling og rådgivning af medfødte handicap, specielt mental retardering ved at opbygge ny viden gennem forskning og udvikling.
- at yde landsdækkende, højt specialiseret lægelig-optisk forebyggelse/behandling og rehabilitering til mennesker med synshandicap samt at forbedre denne diagnostik, behandling og rådgivning ved at opbygge ny viden gennem udvikling og forskning.

Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 5,9 mio. kr., hvilket er en stigning på 0,3 mio. kr. i forhold til 2003.

15.64.42 Tilbud til demente og andre svage ældre

Der sigtes mod projekter m.v., der har til formål at udvikle bedre og mere ”gennemsigtige” tilbud til ældre borgere med behov for offentlig hjælp. Midlerne kan anvendes til centralt initierede undersøgelser, evalueringer, udredninger, metodeudvikling og kvalitetssikring. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 6,1 mio. kr. imod 5,7 mio. kr. i 2003.

15.75.10 Rammebeløb til projekter på det børne- og familiepolitiske område

Der er fem hovedprojekter under rammebeløbet på det børne- og familiepolitiske område: Kvalitet i anbringelsesarbejdet med børn og unge (KABU),

Negativ social arv, Overgreb mod børn, Kvalitet i dagtilbud (KiD) og diverse beløb til organisationer m.v. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 30,4 mio. kr., hvilket er en stigning på 11,5 mio. kr. i forhold til 2003.

15.75.30 Rammebeløb til udviklingsaktiviteter på pensionsområdet

Rammebeløbet går til initiativer, der kan bidrage til udvikling af pensionsområdet. Det drejer sig f.eks. om initiativer med henblik på at støtte udvikling og metoder og viden, der forbedrer mulighederne for at identificere personer, som er i risiko for at ende på førtidspension, og forbedre mulighederne for at klarlægge hvad der i givet fald kan gøres. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 1,4 mio. kr., hvilket er et fald i forhold til 2003 på 0,7 mio. kr.

§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Af tabel 7.10 fremgår Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.10. Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	62,1	65,0	62,6	72,1	61,3	58,3	53,6	37,8	34,4	38,5	36,5	35,6	35,5
Andre større tilskudspuljer	166,5	0,0	0,0	76,7	74,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre forskningsinstitutioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	34,5	34,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Internationale aktiviteter	7,4	7,4	7,5	7,4	7,5	7,4	7,2	7,7	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Andet	25,0	23,3	26,8	9,8	9,9	17,8	17,4	20,8	16,3	16,4	16,4	15,4	15,4
Indenrigs- og Sundhedsministeriet i alt	261,0	95,7	96,8	165,9	153,0	117,9	112,6	66,3	58,2	62,4	60,4	58,5	58,4
Indeks (2004=100)	418,3	153,4	155,1	265,9	245,2	188,9	180,4	106,3	93,3	100,0	96,8	93,8	93,6

Note 1: Under sektorforskning er Statens Serum Institut inkluderet, selvom instituttet er undtaget fra en række bestemmelser i Sektorforskningsloven.

Note 2: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.11 fremgår Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.11. Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
16.21 Forebyggelse	2,3	3,2	3,2	3,2	2,2	2,2
16.33 Forskning, forsøg og analysevirksomhed	21,6	21,1	20,9	20,6	20,4	20,3
16.35 Forskning og forebyggelse af smitsomme sygdomme m.v.	30,2	27,0	31,5	29,8	29,1	29,1
16.51 Sygehuse	12,2	6,9	6,8	6,8	6,8	6,8
I alt	66,3	58,2	62,4	60,4	58,5	58,4

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Forskningsmidlerne på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område forøges fra 2003 til 2004 med 4,2 mio. kr. Årsagen hertil er primært øgede forskningsaktiviteter under Statens Serum Institut, *jf. nedenfor*. Fra 2002 til 2007 ligger ministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger på ca. 60 mio. kr. I 2004 anvendes 50 pct. af forsknings- og udviklingsmidlerne under Indenrigs- og Sundhedsministeriet af Statens Serum Institut.

Indenrigs- og Sundhedsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeles sig inden for hovedområderne 16.2 Forebyggelse, 16.3 Uddannelse og forskning og 16.5 Sygehuse m.v.

16.21.45 Forebyggelse - Pulje til miljømedicinsk forskning

Af kontoen finansieres tilskud til sundhedsvidenskabelig miljøforskning. Kontoen disponeres og administreres af Indenrigs- og Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter (ISMF), som indgår i Sundhedsstyrelsens forebyggelsescenter. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2003 og 2004 2,2 mio. kr. årligt.

16.33.01 Statens Institut for Folkesundhed

Statens Institut for Folkesundhed varetager primært forsknings- og udredningsopgaver vedrørende befolkningsgrupperes sundhedsforhold og sundhedsvæsenets funktion. Instituttet bistår endvidere offentlige myndigheder med statistisk og epidemiologisk rådgivning til brug for blandt andet analyser, vurdering og planlægning af sundhedsvæsenets funktioner. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 7 mio. kr., hvilket er et fald på 0,4 mio. kr. i forhold til 2003.

16.33.07 Forskning i almen praksis

Fonden er etableret i henhold til overenskomst om almen lægegering mellem Sygesikringens Forhandlingsudvalg og Praktiserende Lægers Organisation. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2004 6,4 mio. kr. mod 6,2 mio. kr. i 2003.

16.33.31 LARC (Det Internationale Kræftforskningscenter)

Kontoen omfatter Danmarks medlemsbidrag til det Internationale Kræftforskningscenter under WHO. Forsknings- og udviklingsaktiviteterne udgør i 2003 og 2004 7,5 mio. kr. årligt.

16.35.01 Statens Serum Institut (SSI)

SSI er organiseret som en nettostyret statsvirksomhed under Indenrigs- og Sundhedsministeriet. SSI's aktivitetsområder er smitteberedskab, diagnostik, diagnostika, vacciner og plasmaprodukter.

Den til smitteberedskabet tilknyttede nettototalfinansierede forskning er en integreret del af SSI's beredskabsforpligtelse, der bl.a. skal sikre, at SSI er i stand til at respondere på nye og i dag ukendte sygdomstrusler. De nettototalfinansierede smitteberedskabsopgaver består bl.a. i overvågning, påvisning

og forebyggelse af smitsomme sygdomme, overvågning og forebyggelse af sygehusinfektioner m.v., forebyggelse af sygdomme hos gravide, fostre og nyfødte, klinisk mikrobiologiske reference- og udviklingsfunktioner, vaccineforskning, beredskab mod biologisk terrorisme samt epidemiologisk forskning.

SSI varetager desuden en del forskningsaktiviteter finansieret via fondsmidler. Institutet har til det statslige forskningsbudget opgivet forsknings- og udviklingsaktiviteter for 31,5 mio. kr. i 2004, hvilket svarer til en stigning på 4,5 mio. kr. i forhold til 2003.

16.51.05 Tilskud til Rigshospitalets bioteknologiske forskning

I henhold til folketingsbeslutning fra 1987 om videreførelse af den bedste bioteknologiske forskning efter udløbet af programbevillingerne til 'BIOTEK I' og 'BIOTEK II' og 'Opfølgning på BIOTEK II' er der fra 2000 indarbejdet en permanent årlig bevilling på 5,3 mio. kr. til bioteknologisk forskning på Rigshospitalet.

§ 17. Beskæftigelsesministeriet

Af tabel 7.12 fremgår Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.12. Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	52,1	50,5	48,7	51,3	59,5	49,8	53,6	58,3	54,0	52,9	51,8	50,6	47,7
Forskningsrådene	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	1,0	1,1	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	162,8	284,2	80,1	151,9	92,3	180,2	105,9	0,0	49,0	26,9	26,5	25,1	0,0
Andre forskningsinstitutioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,4	2,0	2,1	2,0	1,3	0,0	0,0	0,0
Andet	44,9	14,3	16,3	49,6	111,1	64,3	53,3	113,2	55,9	46,1	42,9	36,9	36,9
Beskæftigelsesministeriet i alt	259,8	349,1	145,2	252,8	262,9	305,8	214,8	175,7	161,9	128,3	121,2	112,6	84,6
Indeks (2004=100)	202,5	272,1	113,2	197,0	204,9	238,3	167,4	136,9	126,2	100,0	94,5	87,8	65,9

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.13 fremgår Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.13. Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
17.11 Centralstyrelsen	10,7	10,1	10,0	9,7	9,5	9,5
17.21 Arbejdsmiljø	88,5	131,4	98,3	91,5	83,1	55,1
17.46 Aktiv beskæftigelsesindsats	52,3	14,3	14,0	14,0	14,0	14,0
17.49 Øvrige beskæftigelsesfremmeordninger	24,2	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0
I alt	175,7	161,9	128,3	121,2	112,6	84,6

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

På Beskæftigelsesministeriets område udgør bevillingerne til forskning og udvikling 161,9 mio. kr. i 2003. De samlede bevillinger falder med 33,6 mio. kr. i 2004 og yderligere med 7,1 mio. kr. i 2005, 8,6 mio. kr. i 2006 og 28 mio. kr. i 2007.

Udviklingen fra 2003 til 2004 skyldes helt overvejende et fald i de samlede bevillinger til arbejdsmiljøforskningen på godt 33 mio. kr. Dette skal dog ses i lyset af, at bevillingerne på arbejdsmiljøforskningsområdet var ekstraordinært store i 2003 (i alt ca. 131,4 mio. kr. imod 88,5 mio. kr. i 2002) primært som følge af oprettelsen af Arbejdsmiljøforskningsfonden i forbindelse med satspuljeaftalen for 2003. Herudover skyldes faldet i bevillingerne fra 2003 til 2004 på aktivitetsområdet arbejdsmiljø færre afsatte satspuljemidler på hovedkontiene 17.21.05 Forskning og forsøg på arbejdsmiljøområdet, 17.21.06 Arbejdsmiljøhandlingsplan 1999 og 17.21.07 Arbejdsfastholdelse m.v.

Faldet fra 2006 til 2007 skyldes, at midlerne fra satspuljeaftalen fra 2003 og 2004 til arbejdsmiljøforskningsfonden kun løber til 2006.

Beskæftigelsesministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig på hovedområderne 17.1 Fællesudgifter, 17.2 Arbejdsmiljø og 17.4 Arbejds-markedsservice.

17.11.03 Beskæftigelsespolitisk forsøgs- og udredningsvirksomhed m.v.

Af kontoen ydes tilskud til udrednings-, forsøgs- og evalueringsprojekter vedrørende arbejdsmarkedet og beskæftigelsespolitikken. Der er i 2004 afsat 10 mio. kr. til forsknings- og udviklingsinitiativer under kontoen, hvilket er 0,1 mio. kr. mindre end i 2003.

17.21.02 Arbejdsmiljøinstituttet (AMI)

AMI's tre primære hovedformål er: 1) forskningsbaseret videnproduktion om arbejdsmiljø, 2) kommunikation om og højere videreuddannelse inden for arbejdsmiljø og 3) forskeruddannelse. Ud fra disse hovedformål har AMI til opgave at varetage forskningsopgaver og forskningsbaserede rådgivnings-, og overvågnings-, dokumentations- og formidlingsopgaver inden for arbejdsmiljøområdet. AMI's virksomhed inden for forskning, overvågning, rådgivning, formidling og forskeruddannelse udøves i et nært og veludviklet

samarbejde med brugerne, faglige samarbejdspartnere og bevillingsgivere. Der er i 2004 afsat 52,9 mio. kr. til forsknings- og udviklingsinitiativer under AMI, hvilket er 1,1 mio. kr. mindre end i 2003.

17.21.08 Arbejdsmiljøforskningsfonden

Arbejdsmiljøforskningsfonden blev oprettet med en bevilling på 42,6 mio. kr. i 2003. Som led i udmøntningen af satspuljen for 2003 og 2004 blev der afsat omkring 26 mio. kr. årligt i årene 2004 til 2006.

17.46.11 Driftsudgifter ved aktivering af forsikrede ledige

I medfør af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats kan der afholdes udgifter til aktiviteter i beskæftigelsesindsatsen f.eks. vejlednings-, informations- og formidlingsaktiviteter. Desuden kan midlerne fra puljen anvendes til iværksættelse af forsøgs- og udviklingsaktiviteter. Der kan af puljen endvidere afholdes udgifter til analyser og prognoser, under en forudsætning om, at analyserne understøtter beskæftigelsesindsatsen, samt at analyseprojekterne har en mere forskningsorienteret karakter end Arbejdsformidlingens traditionelle analyse- og overvågningsindsats. Der afsættes i 2004 14 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 0,3 mio. kr.

17.49.23 Det rummelige arbejdsmarked m.v.

Af kontoen afholdes udgifter til fortsat udvikling og styrkelse af indsatsen for et mere rummeligt arbejdsmarked. I den forbindelse kan der af bevillingen afholdes udgifter til forsøgs- og udviklingsprojekter, netværksdannelse, evaluering, herunder effektmåling, formidling, forskning, tilvejebringelse af statistisk materiale, kursus og efteruddannelsesvirksomhed i tilknytning til større samlede forsøgs- og udviklingsprojekter samt internationale aktiviteter. Der afsættes i 2004 6 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 0,1 mio. kr.

§ 18. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

Af tabel 7.14 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.14. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Andet	2,6	1,2	2,5	2,3	28,5	1,5	0,0	18,4	18,9	6,0	5,9	5,4	1,9
Andre større tilskudspuljer	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	54,3	53,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration i alt	2,6	1,2	2,5	2,3	28,5	55,8	53,0	18,4	18,9	6,5	5,9	5,4	1,9
Indeks (2004=100)	40,0	18,5	38,5	35,4	438,5	858,5	815,4	283,1	290,8	100,0	90,8	83,1	29,2

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Det skal bemærkes, at de relativt høje bevillinger til forskning og udvikling i årene 1999 til 2001, der fremgår af tabel 7.14, skyldes, at Byudviklingspuljen under det daværende By- og Boligministerium er medregnet under Integrationsministeriets område.

Af tabel 7.15 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.15. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
18.11 Centralstyrelsen	3,3	3,3	2,0	1,4	1,4	1,4
18.31 Introduktionsprogram og danskundervisning	2,8	2,7	0,0	0,0	0,0	0,0
18.32 Indsats vedr. integration på arbejdsmarkedet	4,1	7,1	3,0	3,0	3,0	0,0
18.33 Indsats vedr. boligområder m.v.	4,6	2,7	0,5	0,5	0,5	0,0
18.34 Øvrige integrationsudgifter	3,6	3,1	1,0	1,0	0,5	0,5
I alt	18,4	18,9	6,5	5,9	5,4	1,9

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Ministeriets forsknings- og udviklingsaktiviteter udgør i 2003 18,9 mio. kr. og i 2004 6,5 mio. kr. Faldet finder sted på alle fem aktivitetsområder, jf. tabel 7.15.

Fra 2006 til 2007 sker der et fald fra 5,4 mio. kr. til 1,9 mio. kr. hovedsageligt pga. et fald på 3 mio. kr. på aktivitetsområde 18.32 Indsats vedr. integration på arbejdsmarkedet.

Forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration fordeler sig på to hovedområder: 18.1 Fællesudgifter og 18.3 Integration.

18.11.04 Evaluerings-, analyse-, forsknings- og oplysningsvirksomhed

Kontoen omfatter fortrinsvis udgifter til evaluerings-, analyse-, forsknings- og oplysningsinitiativer inden for Integrationsministeriets opgaveområde, herunder evalueringen af indsatsen i forbindelse med integration af flygtninge og indvandrere. Der er afsat 3,3 mio. kr. i 2003 faldende til 2 mio. kr. i 2004.

18.31.06 Forsøgs- og kvalitetsudvikling

I forbindelse med satspuljeforhandlingerne for 2002 er der i 2003 afsat 2,7 mio. kr. til en pulje, som bl.a. anvendes til finansiering af analyser, udredninger og evalueringer samt forsøg med kvalitetsudviklende initiativer inden for fagområdet dansk. Der er ikke afsat midler til initiativet i 2004.

18.32.15 Nedbrydning af barrierer for beskæftigelse af indvandrere og flygtninge

Det overordnede formål med puljen er at udvikle og gennemføre nye initiativer, forsøg, informationsaktiviteter, uddannelses- og beskæftigelsesaktiviteter m.v. med henblik på at nedbryde kulturelle, videnskabsmæssige og holdningsmæssige barrierer og for at fremme etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet. Der er afsat 5,1 mio. kr. til forsknings- og udviklingsrelaterede formål i 2003 faldende til 2 mio. kr. i 2004.

18.32.16 Virksomhedsrettede forsøgs- og udviklingsaktiviteter for flygtninge, indvandrere og efterkommere

Der er via satspuljen afsat midler til at fremme hurtigere beskæftigelse af flygtninge og indvandrere gennem iværksættelse af utraditionelle beskæftigelses- og uddannelsesinitiativer. Der er afsat 2 mio. kr. til forskning og udvikling i 2003 faldende til 1 mio. kr. i 2004.

18.33.13 Bypolitiske initiativer

Der var i 2003 afsat 2,2 mio. kr. til forskningsformål vedrørende fremme af lokale bæredygtige samarbejdsprojekter om social integration og byudvikling. Der er ikke afsat bevillinger til forsknings- og udviklingsformål i 2004.

18.33.14 Unge nydanskernes deltagelse i idræts- og foreningslivet

Der er via satspuljen afsat midler til at igangsætte initiativer i frivillige foreninger og organisationer med henblik på, at flere udsatte børn og unge med anden etisk baggrund end dansk deltager i lokale fritids- og idrætsaktiviteter. Der er afsat 0,5 mio. kr. til forskning og udvikling i 2003 og i 2004.

18.34.01 Tilskud vedrørende indvandrere og flygtninge

På kontoen afholdes primært forskellige tilskud vedrørende indvandrere og flygtninge, som er fastlagt gennem tidligere års politiske forlig om fordelingen af midler fra satspuljen. Der er herunder til forskning og udvikling afsat 2,6 mio. kr. i 2003 faldende til 0,5 mio. kr. i 2004.

18.34.02 Styrkelse af integrations- og repatrieringsindsatsen

Der er på kontoen bl.a. afsat midler til at styrke og understøtte gennemførelsen af en integrations- og ligestillingspolitik vedrørende nye medborgere og etniske minoriteter. Der er til forskning og udvikling afsat 0,5 mio. kr. i 2003 og 0,5 mio. kr. i 2004.

§ 19. Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Af tabel 7.16 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.16. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Universiteter m.v.	2.970,3	3.343,6	3.825,1	3.932,9	3.976,7	3.950,6	4.006,5	4.142,8	4.456,9	4.584,3	4.710,4	4.449,6	4.439,0
Sektorforskning	363,2	458,4	409,8	369,7	350,6	343,0	356,9	287,2	280,8	258,7	256,7	261,6	256,7
Internationale aktiviteter	325,9	330,3	461,8	385,8	391,8	408,5	354,5	321,7	313,7	296,8	304,9	305,0	304,5
Forskningsrådene	1.089,9	1.317,7	1.220,3	1.140,0	1.172,8	774,9	771,5	1.039,2	1.079,9	1.229,6	1.134,2	864,5	864,3
Andre større tilskuds- puljer	407,1	486,3	418,6	630,7	542,2	592,6	820,5	635,5	733,4	626,5	611,9	1.038,8	1.008,0
Andre forskningsinstitu- tioner	42,0	48,8	62,4	62,3	40,0	23,6	14,0	12,4	10,9	13,2	10,5	10,2	10,0
Andet	61,4	38,8	55,8	12,8	54,5	45,4	77,8	105,4	55,4	64,6	61,3	53,9	53,7
Ministeriet for Viden- skab, Teknologi og Udvikling i alt	5.259,7	6.023,9	6.453,8	6.534,2	6.528,6	6.138,6	6.401,7	6.544,2	6.931,0	7.073,7	7.089,9	6.983,6	6.936,2
Indeks (2004=100)	74,4	85,2	91,2	92,4	92,3	86,8	90,5	92,5	98,0	100,0	100,2	98,7	98,1

Note: I tabellen indgår ikke den uudmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.17 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.17. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
19.11 Centralstyrelsen	467,9	79,6	57,9	103,9	716,4	687,2
19.15 Internationalt forskningssamarbejde	317,4	309,0	295,2	300,3	300,4	299,9
19.17 Nye forskningsprogrammer	85,9	39,3	39,5	41,0	33,9	33,9
19.21 Fællesbevillinger	618,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
19.22 Universiteter	3.297,8	4.156,2	4.533,7	4.658,5	4.240,9	4.141,2
19.25 Særlige tilskud	21,1	218,6	48,2	50,5	164,6	213,5
19.41 Forskningsråd	725,4	1.079,9	1.226,6	1.134,2	864,5	864,3
19.42 Forskeruddannelse	100,4	61,7	27,9	26,9	44,1	84,3
19.51 Forskningscenter Risø	256,5	251,1	232,5	231,5	236,8	232,2
19.55 Særlige forskningsinstitutioner	81,2	81,8	79,0	75,7	74,8	72,5
19.65 IT-området	11,5	62,1	6,7	0,0	0,0	0,0
19.74 Udvikling af kompetence og teknologi	560,2	591,7	526,5	467,4	307,2	307,2
I alt	6.544,2	6.931,0	7.073,7	7.089,9	6.983,6	6.936,2

Note: I tabellen indgår ikke den uudmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

De samlede forsknings- og udviklingsbevillinger under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling stiger fra 6.931 mio. kr. i 2003 til 7.073,7 mio. kr. i 2004. Det er en stigning på 142,7 mio. kr. svarende til en vækst på 2,1 pct. i faste priser. Udgiftsniveauet fastholdes i 2005 på samme niveau. I 2006 og 2007 vil udgiftsniveauet være ca. 6,9 mia. kr.

Drifts- og tilskudsbevillingerne fordeler sig med 5.391,6 mio. kr. på basisbevillinger og 1.675,9 mio. kr. på programbevillinger. Basisbevillingerne udgør hermed 76,3 pct. af de samlede drifts- og tilskudsbevillinger i 2004. I 2003 udgjorde de 75,2 pct. Der er således sket en forskydning i sammensætningen af bevillingerne med 1,1 pct.-enheder mere til basisbevillinger.

De væsentligste ændringer i bevillingerne har fundet sted på hovedområdet Forskning og universitetsuddannelser.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling er fordelt på seks hovedområder: 19.1 Fællesudgifter, 19.2 Forskning og universitetsuddannelser, 19.4 Forskningsråd og forskeruddannelse, 19.5 Forskningsinstitutioner, 19.6 IT-, Tele- og Oplysningsområdet samt 19.7 Kompetence og teknologi.

19.1 Fællesudgifter

De stigende bevillinger skyldes, at der under 19.11 Centralstyrelsen er afsat en reserve til strategisk forskning og innovation på 50 mio. kr. i 2005, og 390 mio. kr. i hvert af årene 2006 og 2007, samt reserver vedrørende UMTS på 285 mio. kr. årligt fra 2006.

19.2 Forskning og universitetsuddannelser

Bevillingerne på dette område består helt overvejende af bevillinger til universiteterne i form af basismidler. I 2004 udgør forskningsbevillinger under 19.2 Forskning og universitetsuddannelse 4.581,9 mio. kr., hvilket er en stigning på 207,1 mio. kr. i forhold til 4.374,8 mio. kr. i 2003. Det er en stigning på 4,7 pct. i faste priser. Stigningen vedrører bl.a. indfusionering af sektorforskningsinstitutioner, et løft i universiteternes basisbevillinger til forskning i forbindelse med udmøntningen af forskningsreserven på finansloven for 2003, et løft i universiteternes basisbevillinger til forskning i forbindelse med udmøntning af universitetsaftalen på finansloven for 2003 samt en mindre stigning i kapitalbevillingerne til forskningsformål på baggrund af stigende aktivitet.

19.4 Forskningsråd og forskeruddannelse

På aktivitetsområdet 19.41 Forskningsråd er der til forskningsrådene ud over frie forskningsrådsmidler på 938,7 mio. kr. i 2004 tale om programmidler til en række strategiske forskningssatsninger på i alt 290,9 mio. kr. I 2004 er der i alt afsat 1.229,6 mio. kr. I 2003 var der afsat 1.079,9 mio. kr. Forskningsrådenes bevillinger er således forøget med 147,9 mio. kr. svarende til 12,1 pct. i faste priser.

På aktivitetsområdet 19.42 Forskeruddannelse er afsat bevillinger til forskerskoler og forskeruddannelse i øvrigt. Bevillingerne udmøntes løbende, hovedsageligt som driftsbevillinger til universiteterne. I 2004 kan der igangsættes forskeruddannelsesaktiviteter for ca. 126 mio. kr., hvilket er ca. 5 mio. kr. mindre end i 2003.

19.5 Forskningsinstitutioner

På hovedområdet Forskningsinstitutioner falder forsknings- og udviklingsbevillingerne fra ca. 333 mio. kr. i 2003 til ca. 312 mio. kr. i 2004. Faldet skyldes primært, at aktiviteterne på Forskningscenter Risø i stigende grad er eksternt finansieret. Derudover skyldes en mindre del af de faldende bevillinger, at Center for Sprogteknologi, Analyseinstitut for Forskning og Institut for Grænseregionsforskning fra 2004 indfusioneres på universiteter som et led i regeringens reform af sektorforskningsområdet. I forbindelse med Finanslovsaftalen for 2004 er der afsat 3 mio. kr. årligt i perioden 2004 til 2007 til Dansk Rumforskningsinstitut til øget forskning i sammenhængen mellem solaktivitet og klima.

19.6 IT-, Tele- og Oplysningsområdet

På hovedområdet IT-, Tele- og Oplysningsområdet er en række forsknings- og udviklingsprogrammer afsluttet eller ved at blive gjort færdige. Bevillinger i 2002-2003 til Digital Forvaltning er således udmøntet på flere initiativer, som forventes gennemført i de kommende år. Endvidere bortfalder bevillinger til informationsteknologiske initiativer. Som følge heraf er bevillingerne i alt faldet fra 62,1 mio. kr. i 2003 til 6,7 mio. kr. i 2004.

19.7 Kompetence og teknologi

På hovedområdet Kompetence og teknologi er der ligeledes en række forsknings- og udviklingsprogrammer, der er afsluttet. Programbevillingerne på dette område er faldet til 244,2 mio. kr. i 2004 fra 340,4 mio. kr. i 2003, bl.a. som følge af den planlagte afvikling af bevillinger til erhvervsinnovatører, medfinansiering af innovationsmiljøer og til regionale vækstmiljøer, udløb af tidsbegrænsede bevillinger til erhvervsph.d.'ere, innovationskonsortier og Jysk-Fynsk IT-satsning samt ophøret af centerkontraktordningen i forbindelse med regeringens reduktion af erhvervstilskud. Omvendt er basisbevillingerne på området steget til 282,3 mio. kr. i 2004 fra 251,3 mio. kr. i 2003. Stigningen skyldes nye initiativer under regeringens samspilshandlingsplan, som er udmøntet på finansloven for 2004, samt en mindre stigning i tilskuddene til Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter. Samlet set er bevillingerne på dette område faldet med 65,2 mio. kr. netto.

§ 20. Undervisningsministeriet

Af tabel 7.18 fremgår Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.18. Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Universiteter m.v.	26,1	34,2	6,3	6,6	9,8	0,0	36,7	35,4	51,9	94,6	86,3	92,2	90,7
Andre større tilskudspuljer	138,9	225,9	275,1	203,7	199,7	366,7	398,5	198,1	218,3	84,4	64,0	69,3	66,9
Andre forskningsinstitutioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	7,1	5,2	5,1	5,1	5,3	5,2	5,1
Andet	41,8	29,1	78,4	136,2	112,0	52,3	69,2	164,9	87,1	126,6	109,6	121,6	125,4
Undervisningsministeriet i alt	206,8	289,2	359,8	346,5	321,5	424,6	511,5	403,6	362,4	310,7	265,2	288,3	288,1
Indeks (2004=100)	66,6	93,1	115,8	111,5	103,5	136,7	164,6	129,9	116,6	100,0	85,4	92,8	92,7

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.19 fremgår Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.19. Undervisningsministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
20.29 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med grundskolen	132,7	129,4	31,5	23,4	24,0	24,3
20.39 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser	120,9	93,4	57,5	46,3	49,2	48,3
20.49 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med gymnasiale uddannelser	12,6	17,2	17,6	15,5	17,9	17,4
20.59 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med andre ungdomsuddannelser	0,9	1,0	3,0	2,7	2,7	2,7
20.69 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med videregående uddannelser	35,4	51,9	94,6	86,3	92,2	90,7
20.79 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddan.	64,9	28,3	66,6	59,3	68,2	72,1
20.89 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med tværgående og internationale aktiviteter	36,2	41,2	39,9	31,7	34,1	32,6
I alt	403,6	362,4	310,7	265,2	288,3	288,1

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Undervisningsministeriets bevillinger til forsknings- og udviklingsaktiviteter falder i perioden 2003 til 2004 med 51,7 mio. kr. fra 362,4 til 310,7 mio. kr. Faldet svarer til ca. 14 pct. i faste priser og skyldes i al væsentlighed, at projektet IT, medier og folkeskolen, der i 2003 modtog ca. 104 mio. kr., er opført med udgangen af 2003.

I 2005 vil forsknings- og udviklingsbevillingerne udgøre ca. 265 mio. kr., mens de i 2006 og 2007 vil udgøre ca. 288 mio. kr. Stigningen fra 2005 til 2007 finder sted på seks af de syv aktivitetsområder, hvorunder Undervisningsministeriet har forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Omkring Undervisningsministeriets forskningsbevillinger bemærkes, at bevillingerne typisk er afsat til forsøgs- og udviklingsprojekter, analyser, udredninger, evalueringer og initiativer af forskningsmæssig karakter, undervisningsforsøg med eksisterende og nye uddannelser samt efteruddannelse. Enkelte eksisterende konti har fra 2004 fået udvidet deres formål til også at omfatte efteruddannelse, hvilket forklarer visse udsving på enkelte konti.

20.29.01 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med grundskolen

Området omfatter bevillinger til finansiering af initiativer af forsknings-, udviklings- og udredningsmæssig karakter m.m. i grundskolen, herunder også formidling af resultater herfra. Området omfatter også bevillinger til styrkelse af indsatsen i forhold til udsatte børns skolegang samt IT-pulje til efterskoler. Der er i 2004 afsat 24,4 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2003 indebærer en stigning på 8,5 mio. kr.

20.39.01 Forsøg med udvikling m.v. i forbindelse med erhvervsrettede ungdomsuddannelser

Området omfatter forsknings-, udviklings-, udrednings- og evalueringsopgaver på de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, herunder også formidling af resultater m.v. Der er i 2004 afsat 49,5 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2003 indebærer et fald på 29,1 mio. kr.

20.49.01 og 20.49.10 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med gymnasiale uddannelser

Aktiviteter i forhold til forskning, udvikling, udredning og evaluering afholdes inden for bevillingen. I 2004 afsattes der 17,6 mio. kr., hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 0,4 mio. kr.

20.59.01 og 20.59.10 Forsøgs- og udviklingsarbejde m.v. med og uden tilsagnsordning i forbindelse med andre ungdomsuddannelser

Bevillingen anvendes bl.a. til finansiering af tilskud til forsøgs- og udviklingsprojekter, analyser, udredninger, evalueringer og initiativer af forskningsmæssig karakter, undervisningsforsøg med eksisterende og nye uddannelser, samt til udgifter i forbindelse med ungdomspolitiske initiativer. Der er i 2004 afsat 3 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2003 indebærer en stigning på 2 mio. kr.

20.69.01 og 20.69.02 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med videregående uddannelser

Området omfatter foruden initiativer af forsknings-, udviklings-, udrednings- og evalueringsmæssig karakter forskningstilknyttede tilskudsbevillinger til Centre for Videregående Uddannelse (CVU'er). Endvidere omfatter området bevillinger til uddannelsesaktiviteter på Bornholm samt kvalitets- og institutionsudvikling på videregående uddannelser m.m. Under de to hovedkonti blev der i 2003 afsat 51,9 mio. kr. stigende til 94,6 mio. kr. i 2004 til forsknings- og udviklingsaktiviteter.

20.79.01, 20.79.02, 20.79.05 og 20.79.10 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse

Der finansieres initiativer af forsknings-, udviklings-, udrednings- og evalueringsmæssig karakter på uddannelsesområdet folkeoplysning samt voksen-, efter- og videreuddannelse, herunder også formidling af resultater m.v. Under hovedkontiene blev der i 2003 afsat 28,3 mio. kr. stigende til 66,6 mio. kr. i 2004 til forsknings- og udviklingsaktiviteter.

20.89.01 og 20.89.10 Forsøg og udvikling m.v. i forbindelse med tværgående og internationale aktiviteter

Området omfatter bevillinger til finansiering af tværgående forsøgs-, forsknings- og udviklingsprojekter, herunder også formidling af resultater m.v. heraf. Under de to hovedkonti er der i 2003 afsat 41,2 mio. kr., mens der i 2004 er afsat 39,9 mio. kr. til forsknings- og udviklingsaktiviteter.

§ 21. Kulturministeriet

Af tabel 7.20 fremgår Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.20. Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Universiteter m.v.	48,0	48,6	51,7	70,2	69,0	63,5	61,4	63,5	70,4	76,8	68,9	69,1	67,0
Internationale aktiviteter	2,7	2,6	2,6	2,5	3,4	3,5	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre forskningsinstitutioner	371,2	389,1	405,7	434,4	411,6	428,2	409,7	425,3	384,4	406,7	385,4	372,9	369,2
Andet	6,5	8,2	6,3	4,5	6,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kulturministeriet i alt	428,4	448,4	466,3	511,6	490,9	495,2	474,6	488,8	454,8	483,5	454,3	442,0	436,2
Indeks (2004=100)	88,6	92,7	96,4	105,8	101,5	102,4	98,2	101,1	94,1	100,0	94,0	91,4	90,2

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.21 fremgår Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.21. Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
21.11 Centralstyrelsen	4,8	4,3	4,1	4,0	4,0	4,0
21.31 Biblioteker	227,1	193,4	210,8	189,3	187,7	185,5
21.32 Arkiver m.v.	10,3	10,8	12,7	13,1	9,5	9,5
21.33 Museer, fortidsminder, fredede bygninger m.v.	183,1	175,9	179,1	179,0	171,7	170,2
21.41 Uddannelsesinstitutioner m.v.	62,7	68,5	74,6	66,5	66,7	64,6
21.42 Andre uddannelsesaktiviteter	0,8	1,9	2,2	2,4	2,4	2,4
I alt	488,8	454,8	483,5	454,3	442,0	436,2

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Kulturministeriets bevillinger til forskning og udvikling er fra 2003 til 2004 steget fra 454,8 mio. kr. til 483,5 mio. kr. svarende til en stigning på 6 pct. i faste priser. Ændringen skyldes først og fremmest en forskningsrelateret anlægsbevilling på 17,9 mio. kr. i forbindelse med etablering af Det Kongelige Biblioteks universitetsbibliotek og magasiner til betjening af Københavns Universitet Amager. Dertil kommer bl.a. en stigning i drifts- og tilskudsbevillingerne på ca. 6 mio. kr. til forskning under de videregående uddannelser på Kulturministeriets område.

I 2005, 2006 og 2007 vil forsknings- og udviklingsaktiviteter udgøre hhv. ca. 454 mio. kr., ca. 442 mio. kr. og ca. 436 mio. kr. Den faldende profil finder sted bredt på fem ud af de seks aktivitetsområder, hvorunder Kulturministeriet har forsknings- og udviklingsaktiviteter.

Kulturministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig ud på tre hovedområder: 21.1 Fællesudgifter, 21.3 Bevaring og formidling af kulturarven samt 21.4 Videregående uddannelse.

21.11.23 Forskellige tilskud

Under denne hovedkonto findes bevillingerne til Det danske Sprog- og Litteraturselskab. I 2004 vedrører forsknings- og udviklingsaktiviteterne bl.a. redaktion af Supplement til Ordbog over det danske sprog, redaktion af Gammeldansk ordbog og trykning af Danmarks Riges Breve. Der er i 2004 afsat 4,1 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket set i forhold til 2003 indebærer et fald på 0,2 mio. kr.

21.31.11 Det Kongelige Bibliotek

Det Kongelige Bibliotek har bl.a. til formål at drive forskning inden for bibliotekets opgaver, funktioner, fag og samlinger. Inklusiv forskningsrelaterede anlægsaktiviteter for 17,9 mio. kr. er der i 2004 afsat 101,2 mio. kr. til forskning og udvikling. Eksklusiv anlægsbevillingerne svarer dette til et fald på 1,2 mio. kr. i forhold til 2003.

21.32.01 Statens Arkiver

Statens Arkiver er dannet i 1992 ved sammenlægning af Rigsarkivet og landsarkiverne, Erhvervsarkivet og Dansk Data Arkiv. Arkivernes pligter og beføjelser i forhold til administrationen, offentligheden og forskningen er fastsat i Lov nr. 1050 af 17. december 2002. Ved udmøntningen af Kulturministeriets andel af UMTS-midlerne er bevillingen forhøjet med samlet 3,5 mio. kr. til digitalisering og 3 mio. kr. til forskning i perioden 2003 til 2005. Der er i 2004 afsat 8,6 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 2,3 mio. kr.

21.33.11 Nationalmuseet

Der er fastlagt retningslinier for museets forskning i L 224 27/3 1996 om forskning ved arkiver, biblioteker, museer, m.v. Der er i 2004 planlagt forsknings- og udviklingsaktiviteter for 26,4 mio. kr., hvilket i forhold til 2003 svarer til

et fald på 20,2 mio. kr. Heraf skyldes et fald på ca. 15 mio. kr. nedlæggelse af de to forskningscentre Marinarkæologiske Forskningscenter og SILA-center for Grønlandsforskning.

21.41.07 Arkitektskolen i Aarhus

Arkitektskolen i Aarhus har som højere uddannelsesinstitution til opgave på kunstnerisk og videnskabeligt grundlag at give uddannelse i arkitektur på højeste niveau samt udøve kunstnerisk udviklingsvirksomhed og forskning inden for arkitekturen. Skolen har udrednings-, registrerings- og forskningsopgaver finansieret af private fonde og tilskud samt offentlige fondsmidler. Der er i 2004 afsat 16,8 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 2,3 mio. kr.

21.41.08 Kunstakademiets Arkitektskole

Kunstakademiets Arkitektskole har som højere uddannelsesinstitution til opgave på kunstnerisk og videnskabeligt grundlag at give uddannelse i arkitektur indtil det højeste niveau samt udøve kunstnerisk udviklingsvirksomhed og forskning inden for arkitekturen. Der er i 2004 afsat 21,7 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 2,1 mio. kr.

21.41.51 Danmarks Biblioteksskole

Skolen har til opgave at give videregående uddannelse og at drive forskning inden for biblioteks- og informationsvidenskab indtil det højeste videnskabelige niveau. Der er i 2004 afsat 20,1 mio. kr. til forsknings- og udviklingsopgaver, hvilket i forhold til 2003 svarer til et fald på 1,3 mio. kr.

§ 23. Miljøministeriet

Af tabel 7.22 fremgår Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.22. Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	250,1	281,2	299,7	312,7	318,2	302,9	317,2	312,0	235,4	162,7	153,2	146,6	140,0
Internationale aktiviteter	25,0	12,3	11,9	34,0	11,4	11,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	0,0	38,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andet	93,5	51,2	90,1	70,1	86,5	69,7	65,8	39,7	36,5	39,6	31,5	31,5	31,5
Miljøministeriet i alt	368,7	383,4	401,7	416,9	416,2	383,8	383,0	351,7	271,9	202,3	184,7	178,1	171,5
Indeks (2004=100)	182,3	189,5	198,6	206,1	205,7	189,7	189,3	173,9	134,4	100,0	91,3	88,0	84,8

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.23 fremgår Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.23. Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
23.21 Fællesudgifter	3,1	3,1	1,0	1,0	1,0	1,0
23.23 Renere produkter m.v.	6,5	6,0	5,9	6,0	6,0	6,0
23.24 Miljøforanstaltninger i landbruget	15,7	14,0	22,3	14,1	14,1	14,1
23.31 Miljøundersøgelser	144,7	92,0	98,4	96,3	91,5	86,3
23.41 Skov-, landskabs- og planlægningsforskning ¹	64,5	67,6	0,0	0,0	0,0	0,0
23.51 Fællesudgifter	9,0	8,0	5,1	5,1	5,1	5,1
23.55 Privat skovbrug m.v.	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3
23.61 Geologisk forskning og undersøgelser	91,5	67,0	55,9	49,1	46,9	45,5
23.91 Kortproduktion	11,3	8,8	8,4	7,8	8,2	8,2
I alt	351,7	271,9	202,3	184,7	178,1	171,5

1) Aktivitetsområdet optræder ikke på finansloven for 2004, men på finansloven for 2003.

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Forsknings- og udviklingsbevillingerne afholdes primært inden for de sektorforskningsinstitutioner, som hører under Miljøministeriet.

Reduktionen i forsknings- og udviklingsbevillingerne siden 2001 skyldes hovedsageligt de indarbejdede generelle krav til effektiviseringsforbedringer og i visse tilfælde udløb eller bortfald af opgaver. Fra 2004 til 2005 planlægges et fald på 17,6 mio. kr.

I 2006 og 2007 vil forsknings- og udviklingsaktiviteter udgøre ca. 178,1 mio. kr. og 171,5 mio. kr.

Miljøministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig fra 2004 og frem på fem hovedområder: 23.2 Miljøbeskyttelse, 23.3 Miljøundersøgelser, 23.5 Skov- og Naturforvaltning m.v., 23.6 Geologisk forskning og undersøgelser og 23.9 Kortproduktion.

23.21.01 Miljøstyrelsen

Miljøstyrelsen er national myndighed på miljøområdet og administrerer Miljøministeriets lovgivning på området. Miljøstyrelsens opgaver og ansvarsområder er bl.a. fastlagt i Lov om miljøbeskyttelse, Lov om vandforsyning, Lov om kemiske stoffer og produkter, Lov om beskyttelse af havmiljøet, Lov om betalingsregler for spildevandsanlæg og Lov om jordforurening. Der er i 2004 afsat 1 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 2,1 mio. kr.

23.23.11 Renere produkter m.v.

Hovedformålet med indsatsen er at fremme afsætning af renere produkter med henblik på begrænsning af miljøbelastningen og formidle viden på affalds- og genanvendelsesområdet. Af kontoen afholdes udgifter (herunder tilskud) til kriterieudvikling, forsknings- og udviklingsprojekter til støtte for

administrationen samt information. Der er i 2004 afsat 5,9 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør et fald på 0,1 mio. kr.

23.24.31 Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler

Indsatsen omfatter udgifter til administration, tilsyn og kontrol, information, efteruddannelse af brugere af plantebeskyttelses- og biocidmidler, forskning i midlernes virkning samt forskning og udvikling med henblik på at nedbringe den samlede miljø- og sundhedsmæssige belastning fra plantebeskyttelses- og biocidmidler. Der er i 2004 afsat 22,3 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket i forhold til 2003 udgør en stigning på 8,3 mio. kr.

23.31.01 Danmarks Miljøundersøgelser

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) er en sektorforskningsinstitution, som har til opgave at varetage forsknings-, rådgivnings-, overvågnings- og formidlingsopgaver inden for miljø- og naturområdet. Med et budget på 98,4 mio. kr. i 2004 står DMU for den største del af forsknings- og udviklingsaktiviteterne på Miljøministeriets område. I forhold til 2003 er der tale om et fald på 6,4 mio. kr.

23.41.01 Forskningscenter for Skov og Landskab

Fra 2004 er hovedkonto 23.41.01 Forskningscenter for Skov og Landskab som et led i regeringens reformer på sektorforskningsområdet overflyttet til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling. I 2003 var der afsat 67,6 mio. kr. til forskning og udvikling under denne hovedkonto.

23.51.01 Skov- og Naturstyrelsen

Skov- og Naturstyrelsen er den nationale myndighed på skov- og naturområdet. Opgaverne varetages bl.a. gennem forsknings-, udviklings- og analysearbejdet vedrørende skov- og naturområdet. Der er afsat 5,1 mio. kr. i 2004 til forskning og udvikling.

23.55.05 Produktudvikling af skovbrugsprodukter

I henhold til skovloven kan der ydes tilskud til produktudvikling med det formål at styrke konkurrenceevnen og mindske konjunkturfølsomheden i skovbruget og træindustrien. Der er afsat 5,3 mio. kr. i 2004 til forskning og udvikling, hvilket er 0,1 mio. kr. mindre end i 2003.

23.61.01 Geologisk forskning og undersøgelser

Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse (GEUS) er en sektorforskningsinstitution. Institutionen varetager geologisk dataindsamling og kortlægning samt forskning, rådgivning og formidling med det formål at øge kendskab til udnyttelse og beskyttelse af Danmarks geologiske værdier. I 2004 er forsknings- og udviklingsbevillingen til GEUS 55,9 mio. kr., hvilket er 11,1 mio. kr. mindre end i 2003.

23.91.01 Kort- og Matrikelstyrelsen

Kort- og Matrikelstyrelsen (KMS) varetager statens opgaver inden for kort- og geodataområdet. KMS er en infrastrukturvirksomhed, der har til formål at sikre, vedligeholde og videreudvikle den digitale infrastruktur på kort- og geodataområdet. Der er til forskning og udvikling afsat 8,4 mio. kr. i 2004, hvilket er 0,4 mio. kr. mindre end i 2003.

§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Af tabel 7.24 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.24. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	244,1	302,1	266,2	268,7	351,9	335,3	370,2	375,1	372,6	336,1	277,5	274,8	270,0
Internationale aktiviteter	10,4	10,2	12,3	17,7	14,7	17,2	34,1	20,2	12,9	11,5	4,5	6,6	6,5
Andre større tilskudspuljer	471,1	487,3	652,2	652,7	598,9	661,1	409,8	297,6	260,7	214,2	249,6	258,6	243,6
Andet	54,0	28,6	20,1	21,8	23,3	4,8	18,4	10,7	10,3	9,7	9,6	9,6	9,6
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i alt	779,6	828,2	950,8	961,0	988,8	1.018,3	832,5	703,6	656,5	571,5	541,2	549,6	529,7
Indeks (2004=100)	136,4	144,9	166,4	168,2	173,0	178,2	145,7	123,1	114,9	100,0	94,7	96,2	92,7

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.25 fremgår forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.25. Forsknings- og udviklingsbevillinger for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
24.23 Struktur- og effektivitetsforbedringer inden for jordbrugs- og fiskeriområdet	188,8	165,7	137,2	132,6	126,6	126,6
24.32 Husdyrforhold og levnedsmidler	147,7	139,4	121,9	80,7	80,7	79,9
24.33 Forskning inden for fødevarer- og jordbrugsområderne	310,5	293,5	259,0	276,1	291,3	273,5
24.38 Fiskeriforskning	56,6	57,9	53,4	51,8	51,0	49,7
I alt	703,6	656,5	571,5	541,2	549,6	529,7

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

I 2003 udgjorde de samlede udgifter til basis- og programbevillinger 656,5 mio. kr. I 2004 budgetteres med 571,5 mio. kr. Faldet på 85 mio. kr. fra 2003 til 2004 skyldes flere forhold. For det første udløber en række særbevillinger under Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning. For det andet er Fødevarerøkonomisk Institut som et led i regeringens reformer på sektorforsknings-

området fusioneret med Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, og for det tredje er der tale om ophør af en række særbevillinger, bl.a. Fødevareteknologisk Forsknings- og Udviklingsprogram (FØTEK) og en særbevilling til økologi (eksport og kvalitetsfremme m.v.) under innovationsordningen.

I 2005, 2006 og 2007 vil forsknings- og udviklingsaktiviteter udgøre hhv. ca. 540 mio. kr., ca. 550 mio. kr. og ca. 530 mio. kr.

Forsknings- og udviklingsbevillingerne for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri fordeler sig på to hovedområder: 24.2 Generelle jordbrugs- og fiskeriforhold og 24.3 Kontrol, sygdomsbekæmpelse og forskning.

24.23.17 Innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren.

I henhold til L 421 2000 om tilskud til fremme af innovation, forskning og udvikling m.v. i fødevarer-, jordbrugs- og fiskerisektoren (innovationsloven) kan der meddeles tilsagn om tilskud til at gennemføre projekter til innovation, forskning og udvikling af jordbrugs- og fiskeriprodukter, samt aktiviteter, som er nødvendige forudsætninger for en erhvervsmæssig udnyttelse af resultaterne af udviklingsarbejdet. Der er til forskning og udvikling i 2004 afsat 137,2 mio. kr., hvilket er 28,5 mio. kr. mindre end i 2003.

24.32.25 Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning

Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning er fra den 1. januar 2004 oprettet som en statsvirksomhed ved en sammenlægning af Danmarks Veterinærinstitut og Institut for Fødevarer og Ernæring under Fødevaredirektoratet. Institutionen skal gennem forskning, veterinær diagnostik, overvågning og rådgivning samt gennem internationalt samarbejde sikre et optimalt videnskabeligt, faktisk og analytisk grundlag for danske myndigheders administration, information og politikformulering inden for områderne sunde og sikre fødevarer. Dertil kommer forebyggelse og bekæmpelse af husdyrsygdomme, fremme af produktionsforhold, der sikrer husdyrenes sundhed og velfærd, human ernæring og forebyggelse af kostrelaterede sygdomme hos mennesker, samt indgå i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris beredskab vedrørende fødevarer og husdyrsundhed. Der er til forskning og udvikling i 2004 afsat 121,9 mio. kr., hvilket er 17,5 mio. kr. mere end i 2003.

24.33.03 Danmarks JordbrugsForskning

Danmarks JordbrugsForskning er en sektorforskningsinstitution, der har til opgave at udføre relevant forskning og udvikling på højt internationalt niveau. Institutionen bidrager til det nationale og internationale videngrundlag på jordbrugs- og fødevarerområdet, uvildig rådgivning af myndigheder, erhverv og forbrugere, sunde og sikre fødevarer af høj kvalitet, en effektiv og konkurrencedygtig jordbrugs- og fødevarerproduktion, en miljø- og sam-

fundsmæssig forsvarlig udnyttelse af naturressourcerne, teknologiudvikling og innovation samt kandidat- og forskeruddannelser.

Der er i 2004 til forskning og udvikling under institutionen afsat 154,6 mio. kr., hvilket er 4 mio. kr. mere end i 2003.

24.38.10 Danmarks Fiskeriundersøgelser

Danmarks Fiskeriundersøgelser er en sektorforskningsinstitution, der har til opgave at forske, rådgive og formidle om bæredygtig og kvalitetsorienteret udnyttelse af havet og de ferske vandes levende ressourcer. Forskningen omfatter alle led i kæden fra vand til bord. Danmarks Fiskeriundersøgelser skal yde forskning af høj international klasse, relevant og anvendelig rådgivning og effektiv og målrettet formidling af resultaterne. Der er til forskning og udvikling under institutionen i 2004 afsat 43,7 mio. kr., hvilket er 3,9 mio. kr. mindre end i 2003.

§ 28. Trafikministeriet

Af tabel 7.26 fremgår Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer for 1995 til 2007.

Tabel 7.26. Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på hovedsektorer, 1995-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Sektorforskning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	26,5	10,7	9,5	9,0	9,0	9,0	9,0
Internationale aktiviteter	1,8	1,2	1,2	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Andre større tilskudspuljer	96,0	61,0	41,4	0,0	28,7	0,0	27,5	23,9	30,2	22,6	15,7	15,7	15,7
Andre forskningsinstitutioner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	42,6	40,3	13,0	12,7	12,5	12,2	12,0	12,0
Andet	40,4	53,4	58,0	94,6	69,6	63,4	41,6	65,7	31,5	73,3	24,2	23,1	22,9
Trafikministeriet i alt	138,2	115,6	100,6	95,3	98,3	106,0	135,9	113,3	83,9	117,4	61,1	59,8	59,6
Indeks (2004=100)	117,7	98,5	85,7	81,2	83,7	90,3	115,8	96,5	71,5	100,0	52,0	50,9	50,8

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003 samt Offentligt Forskningsbudget 2003.

Af tabel 7.27 fremgår Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder for 2002 til 2007.

Tabel 7.27. Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordelt på aktivitetsområder, 2002-2007 i mio. kr., 2004-priser.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007
28.11 Centralstyrelsen	10,7	9,5	9,0	9,0	9,0	9,0
28.21 Veje	23,0	19,6	21,3	20,7	20,3	20,3
28.32 Meteorologi	13,0	12,7	12,5	12,2	12,0	12,0
28.33 Flyvesikringstjeneste	13,4	9,3	4,5	2,5	0,0	0,0
28.42 Kystbeskyttelse og havne	1,5	2,6	3,8	1,0	2,8	2,6
28.63 Banestyrelsen	51,7	30,2	66,3	15,7	15,7	15,7
I alt	113,3	83,9	117,4	61,1	59,8	59,6

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger udgør i 2004 117,4 mio. kr., hvilket er 33,5 mio. kr. mere end i 2003. Stigningen skyldes forskningsrelaterede anlægsaktiviteter under Banestyrelsen, *jf. nedenfor*.

Fra 2005 til 2007 vil forsknings- og udviklingsaktiviteter udgøre ca. 60 mio. kr.

Trafikministeriets forsknings- og udviklingsopgaver udføres af Danmarks TransportForskning, Vejdirektoratet, Danmarks Meteorologiske Institut, Naviair samt Banestyrelsen. Derudover udfører Kystdirektoratet analyser og projekter i relation til kystbeskyttelse. De samlede driftsudgifter og driftstilskud udgør i 2004 69,9 mio. kr., hvilket er 11,4 mio. kr. mindre end i 2003.

Trafikministeriets forsknings- og udviklingsbevillinger fordeler sig på fem hovedområder: 28.1 Fællesudgifter, 28.2 Vejtrafik, 28.3 Luftfart og meteorologi, 28.4 Kyster, havne og færgetrafik og 28.6 Banetrafik.

28.11.75 Danmarks TransportForskning

Danmarks TransportForskning har til formål at styrke transportforskningen med særligt fokus på fagområderne transportsikkerhed og -risiko, samt transportøkonomi og transportmodeller. Inden for disse forskningsområder driver Danmarks Transportforskning såvel grundforskning som anvendelsesorienteret forskning og arbejder desuden med innovation, udredning og formidling af viden med det formål at nyttiggøre forskningsresultater og bringe dem i anvendelse. Der er i 2004 afsat 9 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 0,5 mio. kr. mindre end i 2003.

28.21.10 og 28.21.40 Vejdirektoratet

Vejdirektoratets forsknings- og udviklingsaktiviteter ligger primært inden for områderne vejmaterialer, trafiksikkerhed og miljø. Aktiviteterne udspringer oftest af et konkret behov for ny viden, og målet er at skabe praktisk anvendelige resultater. Størstedelen af Vejdirektoratets forsknings- og udviklingsaktiviteter er henlagt til Vejteknisk Institut i Roskilde, der udfører et omfattende forsknings- og udviklingsarbejde samt videnformidling på vejområdet til gavn for hele vejsektoren. Instituttet udfører tillige laboratoriekontrol af

vejmateriale og tilstandsmålinger af veje. Der er i 2004 afsat 21,3 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 1,7 mio. kr. mere end i 2003.

28.32.01 Danmarks Meteorologisk Institut

Forsknings- og udviklingsindsatsen i Danmarks Meteorologisk Institut er en forudsætning for, at DMI løbende kan tilpasse såvel produktion som formidling til nye teknologier (satellit- og flybaserede observationssystemer, ændrede kommunikationssystemer, computerteknik osv.) og sikre en tidssvarende produktkvalitet efter brugernes behov. Forskning og udvikling udføres inden for alle instituttets arbejdsområder. Foruden Forsknings- og Udviklingsafdelingen løser både Vejrtjenesteafdelingen og Observationsafdelingen opgaver af forsknings- og udviklingsmæssig karakter. En central opgave for Forsknings- og Udviklingsafdelingen er at udvikle og vedligeholde instituttets ekspertsystemer som beslutningsstøttesystemer og numeriske prognosemodeller, glatføremodel, luftmiljømodeller og klima-/sæsonprognosemodel, men også forskning og udvikling med henblik på forbedret udnyttelse af data fra satellitter til vejr- og klimaovervågning er vigtig. Der er i 2004 afsat 12,5 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 0,2 mio. kr. mere end i 2003.

28.33.01 Naviair

Naviair har siden 2001 været deltager af TEN-T projektet: North European ADS-B Network (NEAN) Update Programme (NUP). NUP-projektet har til formål at videreudvikle, teste og evaluere et system, som er baseret på satellitnavigationssystemer, der kan anvendes til trafikovervågning ved positionsbestemmelse, navigations- og landingshjælpemiddel samt for datatransmission mellem luftfartøjer og systemer på jorden. NUP-programmets anden fase forventes afsluttet medio 2005, hvilket forklarer den faldende forsknings- og udviklingsprofil på aktivitetsområde 28.33 Flyvesikringstjeneste. Der er i 2004 afsat 3,3 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 2,3 mio. kr. mindre end i 2003.

28.42.03 Kystbeskyttelse, havne m.v.

Hovedkontoen omfatter en række kystrelaterede anlægsbevillinger, som i visse tilfælde indebærer forskning og udvikling. I 2004 udgør forskning og udviklingsaktiviteter 3,8 mio. kr., hvilket er 1,2 mio. kr. mere end i 2003.

28.63.01 og 28.63.02 Banestyrelsen

Under Banestyrelsen er der i 2004 afsat 70,2 mio. kr. til forskning og udvikling, hvilket er 40 mio. kr. mere end i 2003. Stigningen skyldes anlægsaktiviteter for 43,7 mio. kr. Eksklusiv anlægsaktiviteter er der for banetrafikområdet tale om et fald på 3,7 mio. kr. Dette beror primært på, at opgørelsen er eksklusiv Trafikstyrelsen for Jernbane og Færger, der blev oprettet den 1. juli 2003, samt på forløbet af konkrete anlægsprojekter. Den ny styrelse vil fremover varetage dele af de forsknings- og udviklingsaktiviteter i jernbaneinfrastruktur og -planlægning, der tidligere foregik i Banestyrelsens regi. Faldet fra 2005 og frem afspejler reducerede bevillinger på finansloven for 2004, hvorfor niveauet er reduceret forholdsmæssigt.

8. Sektorforskningsinstitutioner

Sektorforskningsinstitutionerne er institutioner, som hører under sektorforskningsloven og omfatter eksempelvis Danmarks Veterinærinstitut, Danmarks Miljøundersøgelser og Arbejds miljøinstituttet. Sektorforskningen omfatter en række meget forskelligartede offentlige forskningsinstitutioner, der er placeret under 10 forskellige ministerier. Institutionerne knytter sig dog hovedsagelig til Miljøministeriet og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Af tabel 8.1 fremgår bevillingerne afsat til sektorforskningsinstitutioner.

Tabel 8.1. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til sektorforskningsinstitutioner, 2002-2007 mio. kr., 2004-priser.

§		2002	2003	2004	2005	2006	2007
6	Dansk Center for Int. studier og Menneskerettigheder	69	49	39	34	34	34
8	Statens Byggeforskningsinstitut - By og Byg	43	42	40	36	36	35
12	Forsvarskommandoen	38	37	47	47	47	47
15	Socialforskningsinstituttet	42	43	41	40	34	33
16	John F. Kennedy Instituttet – Statens Øjenklinik	8	6	6	5	5	5
16	Statens Institut for Folkesundhed	8	7	7	7	7	6
16	Statens Serum Institut	30	27	32	30	29	29
17	Arbejds miljøinstituttet	58	54	53	52	51	48
19	Forskningscenter Risø	257	251	233	232	237	232
19	Dansk Rumforskningsinstitut	25	24	26	25	25	25
19	Center for Sprogteknologi	4	4	0	0	0	0
19	Analyseinstitut for forskning	2	1	0	0	0	0
23	Danmarks Miljøforskning	145	92	98	96	92	86
23	Forskningscenter for Skov og Landskab	65	68	0	0	0	0
23	Danmarks- og Grønlands Geologiske Undersøgelser	92	67	56	49	47	46
23	Kort- og Matrikelstyrelsen	11	9	8	8	8	8
24	Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning	148	139	122	81	81	80
24	Danmarks Jordbrugsforskning	168	175	171	155	153	150
24	Fødevarerøkonomisk Institut	14	10	0	0	0	0
24	Danmarks Fiskeriundersøgelser	46	48	44	42	41	40
28	Danmarks TransportForskning	11	10	9	9	9	9
I alt		1.280	1.163	1.031	946	933	913

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

De samlede statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til sektorforskning falder med ca. 132 mio. kr. fra 2003 til 2004. De faldende bevillinger skyldes primært, at der i forbindelse med regeringens reformer på sektorforskningsområdet er indfusioneret forsknings- og udviklingsbevillinger for i alt ca. 85 mio. kr. fra 2004 på en række universiteter. Derudover kan et fald på 18 mio. kr. tilskrives, at forsknings- og udviklingsaktiviteterne på Forskningscenter Risø i stigende grad er eksternt finansieret. Endelig vedrører et fald på 17 mio. kr. indskrænkning af forsknings- og udviklingsaktiviteterne på Danmarks Fødevarer- og Veterinærforskning.

Af tabel 8.2 fremgår bevillingerne til andre forskningsinstitutioner, som er kendetegnet ved primært at være biblioteker og museer samt derudover et antal mindre forskningsinstitutioner, som ikke er omfattet af et fælles lovgrundlag (modsat sektorforskningsinstitutionerne).

Tabel 8.2. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til andre forskningsinstitutioner, 2002-2007 mio. kr., 2004-priser.

§	2002	2003	2004	2005	2006	2007
6	Menneskerettigheder og demokratisering	0	0	9	9	9
7	DREAM-Gruppen	1	1	1	1	1
7	Velfærdskommissionen	0	0	7	6	0
8	Departementet (Økonomi- og Erhvervsministeriet)	2	1	1	1	1
8	Det Økonomiske Råd	3	3	2	2	2
8	Danmarks Statistik	7	6	6	7	7
17	Beskæftigelsespolitik forsøgs- og udredningsvirk. m.v.	2	2	1	0	0
19	Andre programaktiviteter	0	0	3	0	0
19	Dansk Polarcenter	12	11	11	11	10
20	Statens pædagogiske Forsøgscenter	5	5	5	5	5
21	Forskellige tilskud	5	4	4	4	4
21	Tilskud til folkebiblioteksformål m.v.	20	15	15	16	16
21	Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek	40	12	14	13	13
21	Det Kongelige Bibliotek	85	85	83	82	81
21	Danmarks Nat.- & Lægevidensk. Bib., Universitetsbib.	31	30	30	29	28
21	Statsbiblioteket og statens avissamling i Aarhus	51	52	51	50	50
21	Statens Arkiver	6	6	9	9	6
21	Dansk Folkemindesamling	3	3	3	3	2
21	Dansk Sprognævn	2	2	2	2	2
21	Nationalmuseet	48	47	26	26	22
21	Tøjhusmuseet	2	2	2	3	3
21	Dansk Landbrugsmuseum	0	0	0	0	0
21	Jagt- og Skovbrugsmuseet	0	0	0	0	0
21	Statens Museum for Kunst	39	38	38	37	34
21	Den Hirschsprungske Samling	0	0	0	0	0
21	Tilskud til museer med almindelig tilskudsordning	43	41	51	51	51
21	Tilskud til museer med særlige tilskudsordninger m.v.	45	44	52	52	52
21	Diverse tilskud	6	4	10	10	10
28	Danmarks Meteorologiske Institut	13	13	13	12	12
	I alt	471	427	447	439	420
		416				

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Hovedsektoren Andre forskningsinstitutioner domineres af forskningsinstitutioner under Kulturministeriet, som modtager 87 pct. af bevillingerne til andre forskningsinstitutioner. Bevillingerne på området er i perioden 2002 til 2007 svagt faldende, hvilket primært kan tilskrives afslutningen af Velfærdskommissionens arbejde i 2005 samt faldende forskningsbevillinger til Nationalmuseet, Statens Museum for Kunst og Det Kgl. Bibliotek, *jf. afsnittet vedr. Finansministeriet og Kulturministeriet.*

9. Andre større tilskudspuljer og Andet

Af tabel 9.1 fremgår de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til *andre større tilskudspuljer*, mens de statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til *andet* fremgår af tabel 9.2.

Andre større tilskudspuljer vedrører tilskudspuljer, som er større end 25 mio. kr. Endvidere er udmøntede reserver til strategisk forskning og innovation samt reserven til UMTS placeret under denne hovedsektor. *Andet* vedrører øvrige tilskudspuljer m.v. til forskningsformål.

Bevillingsudviklingen for de to hovedsektorer præges af udløbet af en række tidsbegrænsede programbevillinger. Programudløbet skal ses i sammenhæng med reserven til strategisk forskning og innovation og reserveerne til UMTS-initiativer, som er afsat under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, samt den generelle forskningsreserve.

Tabel 9.1. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til andre større tilskudspuljer (jf. tabel 4.1), 2002-2007 mio. kr., 2004-priser.

§	2002	2003	2004	2005	2006	2007
8 Tilskud til energiforskning	32	36	60	60	60	60
15 Strategisk forskningsprogram for velfærdsforskning	0	0	25	25	25	25
15 Udvikling af socialt arbejde og brugerinddragelse	0	26	7	0	0	0
17 Arbejdsmiljøhandlingsplan 1999	0	6	0	0	0	0
17 Arbejdsmiljøforskningsfond	0	43	27	27	25	0
19 Generelle reserver og udredninger	12	29	30	29	16	0
19 Reserve til nye initiativer	0	0	0	50	675	675
19 Reserver og budgetregulering	0	0	0	0	0	12
19 Andre programaktiviteter	31	0	5	12	12	12
19 Fællesbevillinger	0	0	26	26	0	0
19 Støtte til arktisk forskning	15	30	32	30	30	28
19 Center for IT-forskning	3	0	0	0	0	0
19 Netværkssamfundet	11	62	7	0	0	0
19 Udvikling af kompetence og teknologi m.v.	538	587	503	441	281	281
20 IT, medier og folkeskolen	109	106	0	0	0	0
20 Forsøgsarbejde m.v. ifm. erhvervsuddannelser	68	79	50	38	41	40
20 Forsøgsarbejde m.v. ifm. tværgående og int. aktiviteter	21	33	35	26	28	27
24 Innovation, forskning m.v. i fødevarer, jordbrug og fiskeri	189	166	137	133	127	127
24 Tilskud til fødevarer- og jordbrugsforskning	109	95	77	117	132	117
28 Banestyrelsen	24	30	23	16	16	16
Provenutab fra skattefradrag	26	26	25	25	25	0
I alt	1.187	1.354	1.067	1.053	1.493	1.419

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Bevillingerne til andre større tilskudspuljer var i 2002 1.187 mio. kr. og vil i 2007 være 1.419 mio. kr. Karakteristisk for bevillingsprofilen er, at der kan

observeres store udsving mellem de enkelte år. Årsagen hertil er, at tilskudspuljer som oftest anvendes som programmidler, hvilket indebærer, at midlerne er knyttet til et forskningsprogram/projekt, som er tidsbegrænset. Derudover forklarer reserven til strategisk forskning og innovation og UMTS-reserven den markante stigning fra 2005 til 2006.

I forbindelse med udmøntningen af forskningsreserven på finansloven for 2003 blev der afsat i alt 57 mio. kr. til Biotech Research and Innovation Centre (BRIC) i perioden 2003 til 2005. Bortfaldet af denne bevilling fremgår af 19.25.05 Fællesbevillinger.

Faldet i bevillinger til udvikling af kompetence og teknologi m.v. (19.74.01) skyldes den planlagte afvikling af bevillinger til erhvervsinnovatører, medfinansiering af innovationsmiljøer og til regionale vækstmiljøer, udløb af tidsbegrænsede bevillinger til erhvervsph.d.'ere, innovationskonsortier og Jysk-Fynsk IT-satsning samt ophøret af centerkontraktordningen i forbindelse med regeringens reduktion af erhvervstilskud.

Faldet på 74 mio. kr. fra 2006 til 2007 kan primært tilskrives et bevillingsfald på 25 mio. kr. under "17 Arbejds miljø forskningsfond" pga. programudløb, *jf. afsnittet om Beskæftigelsesministeriet*, bortfald af bevillinger til IT-initiativer på 16 mio. kr. under "19 Generelle reserver og udredninger" samt bortfald af bevillinger på 15 mio. kr. til forskning og udvikling inden for fødevare- og jordbrugssektoren under "24 Tilskud til fødevare- og jordbrugsforskning".

Tabel 9.2. Statslige forsknings- og udviklingsbevillinger til andet (jf. ”andet” i tabel 4.1), 2002-2007 mio. kr., 2004-priser.

§	2002	2003	2004	2005	2006	2007
7 Departementet (Finansministeriet)	1	1	1	1	1	1
8 Erhvervsfremme m.v.	16	12	17	17	7	7
8 Støtte til nye boligtyper til særligt udsatte grupper	11	11	8	8	8	8
8 Oplysning og vejledning vedr. byfornyelse og boliger	5	5	2	2	2	2
8 Forskning, udredning og forsøg vedr. byfornyelse	4	3	5	5	5	5
15 Departementet (Socialministeriet)	4	1	1	0	0	0
15 Center for selvmordsforskning m.v.	0	2	2	0	0	0
15 Omstillingsinitiativer m.v.	6	2	4	0	0	0
15 Frivilligt socialt arbejde	2	2	2	2	2	2
15 Rammebeløb til handicappede m.v.	1	1	1	1	0	0
15 Tilbud til demente og andre svage ældre	1	6	6	0	0	0
15 Rammebeløb til projekter på børne- og familieområdet	31	19	30	0	0	0
15 Pulje til socialt udsatte grupper	2	0	0	1	0	0
15 Pulje til ældre- og pensionsområdet	0	2	1	0	0	0
16 Pulje til miljømedicinsk forskning	2	2	2	2	2	2
16 Forebyggelse af astma hos børn	0	1	1	1	0	0
16 Forskning i almen praksis	6	6	6	6	6	6
16 Tilskud til MTV- og evalueringsprojekter	2	2	2	2	2	2
16 Tilskud til Rigshospitalet til bioteknologisk forskning	5	5	5	5	5	5
16 Pulje til finansiering af miljømedicinsk forskning på kræftområdet	5	0	0	0	0	0
17 Beskæftigelsespolitisk forsøgs- og udredningsvirksomhed m.v.	7	7	8	10	10	10
17 Forskning og forsøg på arbejdsmiljøområdet	16	20	13	8	7	7
17 Arbejdsmiljøhandlingsplan 1999	8	0	0	0	0	0
17 Arbejdsfastholdelse m.v.	6	9	6	6	0	0
17 Driftsudgifter ved aktivering af forsikrede ledige	52	14	14	14	14	14
17 Forsøgsordninger på beskæftigelsesområdet	20	0	0	0	0	0
17 Det rummelige arbejdsmarked m.v.	4	6	6	6	6	6
18 Evaluerings-, analyse-, forsknings- og oplysningsvirksomhed	3	3	2	1	1	1
18 Forsøgs- og kvalitetsudvikling	3	3	0	0	0	0
18 Nedbrydning af barrierer for beskæftigelse af indiv. og flygtninge	4	5	2	2	2	0
18 Virksomhedsrettede forsøgs- og udv.saktiviteter for indiv. og flygt.	0	2	1	1	1	0
18 Bypolitiske initiativer	5	2	0	0	0	0
18 Unge nydanskernes deltagelse i idræts- og foreningslivet	0	1	1	1	1	0
18 Tilskud vedrørende indvandrere og flygtninge	3	3	1	1	0	0
18 Styrkelse af integrations- og repatrieringsindsatsen	1	1	1	1	1	1
19 IT- og Telestyrelsen	7	1	0	0	0	0
19 Statslige anlægsforpligtelser	5	4	0	0	0	0
19 Strategiske forskningsprogrammer	5	0	0	0	0	0
19 Andre programaktiviteter	17	16	10	7	0	0
19 Forskningens Højhastighedsnet	32	24	22	22	22	22
19 Tilskud til forskningsinstitutioner	21	11	11	10	10	10
19 Netværkssamfundet	0	0	0	0	0	0
19 Udvikling af kompetence og teknologi m.v.	18	0	22	22	22	22
20 Forsøgs- og udv.arbejde m.v. i forbindelse med grundskolen ²	16	16	24	16	17	17

20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. grundskolen ¹	2	2	2	2	2	2
20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. erhvervsungdomsuddannelser ¹	53	15	8	8	8	8
20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. gym. udd. ²	9	10	13	11	13	12
20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. gym. udd. ¹	4	7	5	5	5	5
20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. andre ungdomsuddannelser ²	1	1	2	2	2	2
20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. andre ungdomsudd. ¹	0	1	1	1	1	1
20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. bl.a. voksen-, efter- og videreudd. ²	21	25	36	25	29	28
20	Central pulje til udviklingsaktiviteter, læreruddannelse m.v.	42	0	0	0	0	0
20	Puljer under AUF	0	2	26	30	35	40
20	Forsøgs- og udv.arb. m.v. ifm. bl.a. voksen-, efter- og videreuddan. ¹	2	2	4	4	4	4
20	Forsøgs- og udv.arbejde m.v. ifm. tværgående og int. aktiviteter ¹	15	8	5	6	6	6
23	Miljøstyrelsen	3	3	1	1	1	1
23	Renere produkter m.v.	7	6	6	6	6	6
23	Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler	16	14	22	14	14	14
23	Skov- og Naturstyrelsen	9	8	5	5	5	5
23	Produktudvikling af skovbrugsprodukter	5	5	5	5	5	5
24	Øvrige forskningstilskud vedrørende fiskerisektoren	11	10	10	10	10	10
28	Vejsektoropgaver, styring og samordning	17	15	16	15	15	15
28	Trafik	6	5	6	6	6	6
28	Luftrafiktjeneste Danmark	9	6	3	2	0	0
28	Luftrafiktjeneste Grønland	5	4	1	1	0	0
28	Kystbeskyttelse, havne m.v.	2	3	4	1	3	3
28	Banestyrelsen	28	0	44	0	0	0
I alt		623	377	464	338	322	322

1) Med tilsagnsordning

2) Uden tilsagnsordning

Note: I tabellen indgår ikke den udmøntede forskningsreserve på i alt 1.120 mio. kr. i perioden 2005 til 2007.

Kilde: Statens forskningsbudgetsystem, december 2003.

Af tabel 9.2 fremgår, at bevillingsprofilen under hovedsektorkategorien andet er faldende fra 623 mio. kr. i 2002 til 322 mio. kr. i 2007. Årsagen hertil er bl.a., at den udmøntede forskningsreserve ikke indgår i tabellen, samt at der er tale om en residualkategori, hvor udløb af programmer meget vel kan blive modsvaret af nye programmidler, som ikke falder ind under kategorien andet.

Stigningen fra 2003 til 2004 skyldes hovedsageligt, at Banestyrelsen i 2003 (jf. ”28, Banestyrelsen”) har et enkeltstående forskningsrelateret anlægsprojekt på 43,7 mio. kr., jf. *afsnittet om Trafikministeriet*. Derudover skyldes stigningen en midlertidig stigning i forskningsrelaterede midler på børne- og familieområdet under ”15, Rammebeløb til projekter på børne- og familieområdet” samt 8 mio. kr. ekstra til forskning og udvikling inden for bekæmpelsesmidler under ”23, Aktiviteter vedrørende bekæmpelsesmidler”.

Faldet fra 2004 til 2005 skyldes bl.a. programudløb af forskningsrelaterede midler på børne- og familieområdet under ”15, Rammebeløb til projekter på børne- og familieområdet”. Derudover er der et bevillingsfald på 5 mio. kr.

under ”17, Forskning og forsøg på arbejdsmiljøområdet”, hvor et program vedr. psykisk arbejdsmiljø, som var et led i satspuljeaftalen for 2001 udløber. Dertil kommer bortfald af bevillinger til registerforskning under hovedkonto 19.17.04, hvilket fremgår under ”19, Andre programaktiviteter”. Den primære årsag til faldet er dog, at Banestyrelsens forskningsrelaterede anlægsprojekt på 43,7 mio. kr. afholdes i 2003, hvormed der frem til 2004 sker et tilsvarende fald.

10. Datamateriale

Datagrundlaget i ovenstående tidsserier er baseret på to kilder. For 2002 til 2007 stammer tallene fra statens forskningsbudgetsystem, mens tallene for 1995 til 2001 stammer fra ”Offentligt forskningsbudget 2003” fra Analyseinstitut for Forskning. Tallene fra den sidstnævnte kilde er opgivet i 2003-priser og opregnet til 2004-priser med 2,3 pct. for anlæg og med 2,1 pct. for de øvrige områder.

11. Metodiske overvejelser i relation til opgørelsen af det foreløbige og endelige statslige forskningsbudget

Opgørelsen af det statslige forskningsbudget blev tidligere varetaget af Analyseinstitut for Forskning. I forbindelse med opgaveovertagelsen har Finansministeriet valgt at opgøre det statslige forskningsbudget med visse metodiske justeringer, *jf. boks 11.1.*

Boks 11.1. Metodiske ændringer i opgørelsesmetoden.

Ændringerne vedrører:

- 1) At det foreløbige statslige forskningsbudget opgøres ud fra ministeriernes egen vurdering af deres forskningsaktiviteter.
- 2) At det forventede provenutab fra 150 pct. fradragsordningen for forskning er medregnet som en statslig udgift i forskningsbudgettet.
- 3) At forbrug af videreført opsparring ikke medregnes.
- 4) At oplysninger vedr. universiteternes bevillinger til kapitalformål i forbindelse med forsknings- og udviklingsarbejde er inkluderet. Til gengæld medregnes ikke længere anlægsbevillinger for områder underlagt SEA-ordningen. SEA-ordningen indebærer, at det er staten frem for institutionerne, der ejer de bygninger, som anvendes af institutionerne. Institutionerne indgår herefter lejekontrakter med og betaler husleje til staten.

I forhold til opgørelsen af det *endelige* statslige forskningsbudget bemærkes det, at de metodiske ændringer har resulteret i, at såvel det *foreløbige* som det *endelige* statslige forskningsbudget opgøres efter de samme principper. Det indebærer, at det er ministerierne *selv*, der angiver, hvilke aktiviteter inden

for forskning og udvikling de forventer at have. Tidligere blev det *foreløbige* forskningsbudget estimeret ud fra andelen i forskning og udvikling fra det forgangne års endelige opgørelse samt årets forslag til finanslov.

12. Justeringer

Siden opgørelsen af det foreløbige statslige forskningsbudget i forbindelse med fremlæggelsen af finanslovsforslaget for 2004 er der foretaget en række mindre justeringer, som kan henføres til de budgetændringer, der følger af ændringsforslag til finanslovsforslaget, samt en kvalitetskontrol af den foreløbige opgørelse.

Kvalitetskontrollen indebærer, at ministerierne gennemgik deres bidrag til det foreløbige forskningsbudget for at rette eventuelle fejl ved deres oprindelige indberetning eller fejl, der måtte være opstået ved indtastningen af bidragene i statens forskningsbudgetsystem.

Disse justeringer har samlet set medført en ændring af aktiviteterne i forskning og udvikling med 0,07 pct.

Derudover er der i denne publikation nogle mindre afvigelser i forhold til det, der blev præsenteret i Budgetoversigt 3 (december 2003). Undervisningsministeriets bevillinger afviger således med 16 mio. kr. i 2004, hvilket skyldes, at Undervisningsministeriets justeringer som følge af ændringsforslag til finansloven for 2004 ved en fejl ikke var inkluderet i opgørelsen i Budgetoversigten. Derudover var der to mindre fejl vedr. Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, dels en manglende bevilling på 0,5 mio. kr. i 2004, dels en ekstra bevilling på 1 mio. kr. i 2007.

Bilag 1. Definition af forskning og udvikling

En forsknings- og udviklingskonto er en standardkonto, som indeholder finansiering af forskning og udvikling.

Ifølge OECD defineres forskning og udvikling som arbejde, der er foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden, samt udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelsesområder.

Forsknings- og udviklingsbegrebet omfatter forskning inden for teknik, naturvidenskab, sundhed, jordbrugs- og veterinærområdet samt kendskabet til mennesket, kulturen og samfundet. Det betyder, at f.eks. forskning og udvikling i forbindelse med administration, økonomisk planlægning, systemanalyser osv. skal medtages i opgørelserne.

I det følgende gives en række definitioner og eksempler med henblik på at lette afgrænsningen af, hvilke aktiviteter der skal medregnes til forskning og udvikling:

a) Undervisning

Undervisning medregnes ikke, med undtagelse af forskeruddannelse, som er integreret i et forskningsprojekt.

b) Videnskabelig og teknisk information

Videnskabelig og teknisk information medregnes ikke, med undtagelse af information til anvendelse ved forsknings- og udviklingsvirksomhed samt den første rapport af et forskningsresultat fra forsknings- og udviklingsvirksomheden.

c) Almen dataindsamling

Dataindsamling foretaget med henblik på et forsknings- og udviklingsprojekt skal medregnes, mens dataindsamling foretaget med henblik på almene formål ikke skal medregnes.

d) Prøvning og standardisering

Prøvning med henblik på at opfylde nationale standarder, rutinetestning og analyse af materialer, produkter m.v. skal ikke medregnes, medmindre aktiviteten udføres udelukkende eller primært med henblik på et forsknings- og udviklingsprojekt.

e) Projektering

Projektering ved hjælp af eksisterende teknikker skal ikke medregnes, medmindre den udføres som del af en forsknings- og udviklingsvirksomhed.

f) Avanceret lægelig behandling

Rutineundersøgelser og normal anvendelse af speciallægeviden skal ikke medregnes. Avanceret lægelig behandling, f.eks. på universitetshospitaler, kan indeholde forskning og udvikling.

g) Patent- og licensarbejde

Administrativt og juridisk arbejde forbundet med patenter og licenser medtages ikke. Dog medtages patentarbejde, som er direkte tilknyttet et forsknings- og udviklingsprojekt.

h) Udredningsarbejde

Analyse og evaluering af eksisterende programmer samt indsamling og sammenstilling af eksisterende viden medtages ikke.

Af hensyn til afgrænsningen af det udviklingsarbejde, som medregnes til forskning og udvikling over for andre aktiviteter, gengives her definitionerne på grundforskning, anvendt forskning og udviklingsarbejde. Opdelingen anvendes ikke selvstændigt i forskningsbudgettet.

Grundforskning

Virksomhed af original karakter med henblik på at erhverve ny viden og indsigt uden primært sigte på bestemte praktiske mål eller anvendelser.

Anvendt forskning

Virksomhed af original karakter med henblik på at erhverve ny viden og indsigt - først og fremmest med sigte på bestemte praktiske mål og anvendelser.

Udviklingsarbejde

Anvendelse af viden med henblik på at fremstille nye materialer, produkter, processer, metoder, systemer eller tjenester eller at forbedre sådanne som eksisterer.

Afgørende for, om en aktivitet medregnes til forskning og udvikling, er nyhedselementet.

Bilag 2. Forskningsformål

Fordelingen på forskningsformål skal ske ud fra intentionerne hos den centrale bevillingshaver. Hvis et beløb tjener flere formål, må der ske en fordeling af beløbet.

Der anvendes Nordforsks 16-punkts klassifikation. Denne klassifikation benyttes i den danske forskningsstatistik som grundlag for indberetninger til OECD, EU og i nordisk regi. Forskningsformålene fordeles på følgende 16 punkter:

1. Landbrug, skovbrug, jagt og fiskeri

Forskning og udvikling med henblik på disse aktiviteter, inklusive relevant forskning i forbindelse med kemiske produkter og mekanisering. Forskning og udvikling i forbindelse med forarbejdning af landbrugs- og fiskeriprodukter m.v. medtages ikke, men anføres under formål 2.

2. Minedrift, industri og håndværk, bygge- og anlægsvirksomhed og andre erhverv

Forskning og udvikling, hvis formål er at bidrage til den industrielle udvikling, dvs. finde frem til, udvikle og markedsføre industriprodukter, rationalisere produktionen osv. Desuden medtages forskning og udvikling i relation til udvinding af mineraler, olie og gas, men *ikke* prospektering, der anføres under formål 13. Endvidere forskning og udvikling med relation til handel, bank- og forsikringsvæsen, hotel- og restaurationsdrift osv.

3. Produktion og fordeling af energi

Alle forsknings- og udviklingsaktiviteter med relation til produktion og distribution af alle energiformer, herunder vand. Forskning og udvikling vedrørende fremtidigt energibehov og forskning og udvikling vedrørende energibesparelser og energikilder medtages. Atomenergi indgår, hvorimod forskning og udvikling vedrørende fremdriftsmidler for befordringsmidler og raketter *ikke* indgår, men anføres under formål 4 eller 15.

4. Transport og telekommunikation

Forskning og udvikling med henblik på bedre og mere sikre transportsystemer - bortset fra forskning og udvikling i forbindelse med samlet fysisk planlægning (formål 5). Desuden forskning og udvikling med henblik på telekommunikation. Forskning og udvikling inden for disse områder udført ved hjælp af satellitter medtages under rumforskning (formål 15).

5. Boligforhold og fysisk planlægning

Forskning og udvikling med henblik på en samlet planlægning af by- og landområder, bedre boligforhold og fællesfaciliteter. Forskning og udvikling vedrørende by-, regions- og landsplanlægning samt den overordnede trafikplanlægning indgår således.

6. Forureningsbekæmpelse og naturbeskyttelse

Forskning og udvikling vedrørende forureningskilder, årsager til forurening samt virkningerne på miljøet. Forskning og udvikling vedr. luft-, vand-, jord- og støjforurening, fast affald og stråling.

Forskning og udvikling, der gennemføres inden for bestemte sektorer med henblik på nedbringelse eller ophør af den forurening, disse sektorer forårsager, medtages *ikke*, men henføres til de relevante områder (f.eks. landbrug, industri og energi). Forskning og udvikling vedrørende sundhedsmæssige følger af forurening medtages *ikke*, men anføres under formål 7.

7. Sygdomsbekæmpelse og -forebyggelse

Forsknings- og udviklingsprogrammer med henblik på beskyttelse og forbedring af den menneskelige sundhed. Den omfatter forskning og udvikling angående fødevarerhygiejne og ernæring samt forskning og udvikling vedrørende stråling i medicinsk øjemed, biokemisk ingeniørvirksomhed, medicinsk information, rationalisering af behandlingsmetoder samt farmakologi (inklusive medicin og opdrætning af forsøgsdyr). Desuden medtages forskning og udvikling vedrørende epidemiologi og narkotikamisbrug.

8. Sociale forhold

Forskning og udvikling vedrørende sociale relationer, familiespørgsmål, offentlig forsorg, sociale sikringsordninger, revalidering, ligestilling osv.

9. Kultur, massemedier og fritid

Forskning og udvikling i forbindelse med forskellige kulturelle aktiviteter. Desuden forskning og udvikling vedrørende massemedier (TV, radio, dags- og ugepressen osv.) samt fritidsaktiviteter som sport, hobby og rekreation.

10. Uddannelsesforhold

Forskning og udvikling vedrørende undervisning og uddannelse.

11. Arbejdsbetingelser

Forskning og udvikling vedrørende arbejdssygdomme og arbejdsmiljø.

12. Økonomisk planlægning og offentlig forvaltning

Forskning og udvikling vedrørende økonomisk politik, konjunkturvurderinger, arbejdsmarkeds- og beskæftigelsesproblemer samt regionaludvikling. Desuden forskning og udvikling med henblik på varekvalitet, -prøvning og -kontrol samt andre forbrugerspørgsmål.

Endvidere forskning og udvikling med direkte tilknytning til og betydning for den offentlige forvaltning, men som ikke umiddelbart kan henføres til nogen af de forrige grupper, f.eks. almen statistik, politi og retsvæsen, freds- og konfliktforskning.

Desuden forskning og udvikling vedrørende organiseringen af den offentlige virksomhed, herunder rationaliseringsforanstaltninger.

13. Udforskning og udnyttelse af jorden og atmosfæren

Forskning og udvikling vedrørende naturressourcer inklusiv geologiske undersøgelser vedrørende mineraler, olie, gas osv., hvorimod forskning og udvikling vedrørende jordbrugs- og fiskerispørgsmål samt forurening *ikke* medtages, men anføres under henholdsvis formål 1 og 6. Meteorologi medtages, bortset fra forskning og udvikling udført ved hjælp af satellitter, der anføres under rumforskning (formål 15).

14. Almen videnskabelig udvikling

Forskning og udvikling, der primært er iværksat for at skaffe sig dybere indsigt inden for et bestemt fagområde, men ikke umiddelbart har betydning for nogle af de øvrige samfundsaktiviteter. Det vil hovedsageligt dreje sig om grundforskning, der alene er iværksat med videnskabeligt formål for øje. Al forskning og udvikling ved universiteter og højere læreanstalter finansieret via ordinære driftsbevillinger medtages her. Forskning og udvikling i denne gruppe søges fordelt efter forskningsfelt, således at der bliver følgende undergrupper:

14.1. naturvidenskab

14.2. teknisk videnskab

14.3. sundhedsvidenskab

14.4. jordbrugs- og veterinærvidenskab

14.5. samfundsvidenskab

14.6. humanistisk videnskab

14.7. forskning og udvikling, som ikke kan fordeles på 14.1 - 14.6.

15. Rumforskning

Al civil forskning og udvikling med relation til rumfart og rumteknologi osv.

16. Forsvar

Forsknings- og udviklingsaktiviteter, der er iværksat af militære grunde uanset indhold og eventuelle sekundære civile anvendelser. Atom- og rumforskning med et militært sigte medregnes.